

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

Цей Закон визначає правові, організаційні та економічні засади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, спрямовані на запобігання небезпечному впливу хімічної продукції на довкілля та здоров'я людини, встановлює вимоги до діяльності суб'єктів господарювання галузі хімічної промисловості, регулює відносини, що виникають у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, з урахуванням міжнародних зобов'язань України.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) аналіз загроз та уразливості цільового об'єкта - процес виявлення потенційних та реальних загроз вчинення терористичного акту на території цільового об'єкта або його захоплення, несанкціонованого вилучення і переміщення хімічних речовин подвійного використання, доступу до них сторонніх осіб або персоналу, а також кіберзагроз;

2) виведення з ринку особливо небезпечної хімічної речовини - комплекс заходів, спрямований на припинення виробництва чи імпорту особливо небезпечної хімічної речовини або на припинення її використання суб'єктами господарювання у процесі виробництва хімічної продукції;

3) вид небезпечного впливу - елемент інформації у графічній та/або текстовій формі про небезпечні властивості хімічної продукції з визначенням характеру і ступеня небезпечності хімічної продукції відповідно до певного класу та категорії небезпечності;

4) визначені орієнтовно безпечні рівні впливу - похідні безпечні рівні впливу хімічної речовини на довкілля та здоров'я людини або показники прогнозованої концентрації хімічної речовини, що не спричиняє несприятливого ефекту;

5) використання хімічної продукції - споживання, перетворення, змішування, переміщення, обробка, зберігання, пакування, використання хімічної продукції, включаючи виробництво, оброблення відходів такої продукції;

6) виробник хімічної продукції - суб'єкт господарювання, який здійснює виробництво, використання та надання на ринку хімічної продукції;

7) диференціація в межах класу небезпечності - розподіл у межах класів небезпечності хімічної продукції залежно від характеру впливу або негативних наслідків;

8) довкілля - земля, надра, ґрунти, поверхневі і підземні води, атмосферне повітря, рослинний, тваринний світ, ландшафти, інші природні території та об'єкти, озоновий шар атмосфери і навколосемний космічний простір, а також об'єкти, створені людиною для забезпечення потреб суспільства;

9) життєвий цикл хімічної продукції - послідовні та взаємопов'язані етапи зміни стану хімічної продукції від придбання чи виробництва до оброблення її відходів, включаючи наукові дослідження та розробки, лабораторний синтез, промислове виробництво, споживання або використання та утилізацію;

10) забезпечення хімічної безпеки - діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб, спрямована на створення умов для стійкого, екологічно безпечного соціально-економічного розвитку держави та запобігання зовнішнім і внутрішнім загрозам хімічної безпеки;

11) заборона хімічної речовини - встановлення відповідно до законодавства заборони виробництва, використання, постачання, транспортування чи зберігання хімічної речовини;

12) забруднення довкілля хімічними речовинами - потрапляння в довкілля хімічних речовин, властивості, місце розташування або кількість яких спричиняють на нього небезпечний вплив;

13) загроза хімічній безпеці - наявність чинників або ситуацій, що виникають під час виробництва, транспортування, зберігання, використання хімічної продукції, оброблення її відходів, включаючи ризики виникнення хімічних інцидентів, диверсій, терористичних актів, надзвичайних ситуацій, і призводять до зростання ризиків для довкілля та/або здоров'я людини;

14) захист хімічної продукції - комплекс заходів, спрямованих на запобігання виникненню хімічних інцидентів у суб'єктів господарювання хімічної галузі промисловості та терористичних актів з використанням хімічних речовин подвійного використання, на мінімізацію негативних наслідків для здоров'я людини та/або довкілля, включаючи заходи щодо запобігання незаконному обігу токсичних хімічних речовин або прекурсорів хімічної, вогнепальної, запалювальної, ракетної та самохідної підводної вибухової зброї, а також заходи щодо кіберзахисту суб'єктів господарювання хімічної галузі промисловості;

15) заходи щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків - заходи, спрямовані на усунення ідентифікованих загроз хімічній безпеці, зменшення імовірності виникнення хімічних інцидентів або на досягнення стану для достатнього контролю та стримування небезпечного впливу хімічних речовин на здоров'я людини та/або довкілля;

16) зона можливого хімічного забруднення - територія або акваторія, у межах якої в разі зміни напрямку вітру чи течії можливе переміщення небезпечних

хімічних речовин у концентрації, що є небезпечною для здоров'я людини та/або довкілля;

17) інформація про безпеку хімічної продукції - інформація у графічній та/або текстовій формі про небезпечні властивості хімічної продукції та заходи щодо запобігання небезпечному впливу або його негативним наслідкам, що є частиною маркування хімічної продукції;

18) інформаційний супровід хімічної продукції - попередження споживача та перевізника хімічної продукції про безпеку та можливі негативні наслідки, надання споживачу повної інформації про безпечне використання хімічної продукції на всіх етапах її життєвого циклу;

19) їдка хімічна речовина - небезпечна хімічна речовина, однократний небезпечний вплив якої призводить до незворотного пошкодження шкіри (видимого некрозу від епідермісу до дерми), тканин ока або до серйозного фізичного погіршення зору;

20) категорія (підкатегорія, тип) у межах класу безпеки - результат розподілу критеріїв у межах кожного класу безпеки для визначення небезпечних властивостей хімічної речовини чи хімічної продукції;

21) класифікація небезпечності - віднесення хімічної продукції до певного виду чи видів небезпечної продукції або класу безпеки, встановлення категорії та диференціація у межах класу безпеки шляхом порівняння наявних даних з установленими критеріями класу безпеки;

22) клас небезпечності - характеристика хімічної продукції відповідно до її небезпечних властивостей: фізичної безпеки, безпеки для здоров'я людини та/або довкілля;

23) моніторинг загроз хімічній безпеці - виявлення та аналіз потенційних загроз хімічній безпеці;

24) надання хімічної продукції на ринку - платне або безоплатне постачання хімічної продукції для її розповсюдження, споживання чи використання на ринку;

25) небезпечна хімічна речовина (хімічна продукція) - хімічна речовина (хімічна продукція), що потенційно може завдати шкоду здоров'ю людини та/або довкіллю;

26) обмеження використання хімічної речовини (хімічної продукції) - умова або заборона виробництва, видів використання або надання на ринку певної хімічної речовини або хімічної продукції;

27) особливо небезпечна хімічна речовина - небезпечна хімічна речовина, яка має мутагенні та/або канцерогенні властивості, та/або є токсичною для репродуктивної системи людини, та/або має здатність до руйнування

ендокринної системи людини, та/або є стійкою, біоаккумулятивною і токсичною для довкілля;

28) отруйна хімічна речовина - небезпечна хімічна речовина, яка може спричинити виникнення гострого або відстроченого тяжкого отруєння, яке призводить до хвороб, порушення роботи систем організму або його загибелі, у разі її перорального надходження, потрапляння на шкіру або під час вдихання;

29) оцінка безпечності хімічної речовини - аналіз інформації щодо небезпечних властивостей хімічної речовини, визначення безпечних рівнів впливу, прогнозування впливу хімічної речовини протягом її життєвого циклу, оцінки ризиків на основі отриманої інформації з визначенням заходів та засобів захисту від небезпечного впливу, необхідних для досягнення контролю ризиків;

30) оцінка впливу хімічної речовини - проведення оцінки безпечності хімічної речовини, що передбачає прогнозоване визначення рівнів впливу хімічної речовини на здоров'я людини та/або довкілля під час виробництва, використання, оброблення її відходів;

31) оцінка небезпечності - аналіз інформації щодо орієнтовно безпечних рівнів впливу хімічної речовини або хімічної продукції, здатних завдати шкоду довкіллю, здоров'ю людини або майну;

32) оцінка ризиків - проведення оцінки безпечності хімічної речовини, що передбачає співвідношення рівнів впливу хімічної речовини на здоров'я людини та/або довкілля під час виробництва, використання, оброблення її відходів, з визначеними орієнтовно безпечними рівнями впливу;

33) паспорт безпечності хімічної продукції - документ уніфікованої форми, що містить дані про небезпечні властивості хімічної продукції та заходи щодо її безпечного використання і видається наступному в ланцюгу постачання хімічної речовини або хімічної продукції суб'єкту господарювання для інформаційного супроводу поводження з хімічною продукцією;

34) піктограма небезпечності - графічна композиція, що є елементом інформації про небезпечні властивості хімічної продукції, містить певний символ та інші графічні складові (контур, фоновий чи кольоровий малюнок) і призначена для передачі конкретної інформації про небезпечні властивості хімічної продукції наступному в ланцюгу постачання хімічної речовини або хімічної продукції суб'єкту господарювання;

35) показники прогнозованої концентрації, що не спричиняє небезпечного впливу, - показники, що визначаються шляхом розрахунку на основі результатів екотоксикологічних досліджень під час проведення оцінки безпечності хімічної речовини, перевищення яких у викидах у довкілля може призвести до негативних наслідків;

36) попередження про небезпечний вплив - інформація, що містить опис рекомендованих заходів щодо мінімізації або запобігання виникненню

негативних наслідків можливого впливу небезпечної хімічної продукції під час її використання;

37) похідні безпечні рівні впливу хімічної речовини на здоров'я людини - показники, що визначаються шляхом розрахунку на основі результатів токсикологічних досліджень під час проведення оцінки безпечності хімічної речовини, перевищення яких в результаті впливу хімічної речовини може призвести до негативних наслідків для здоров'я людини, та застосовуються під час проведення оцінки ризиків;

38) прогнозована зона хімічного забруднення - зона, визначена розрахунковим методом, у межах зони можливого хімічного забруднення;

39) проміжна хімічна речовина - хімічна речовина, крім мономерів, вироблена з метою її використання для перетворення в іншу хімічну речовину або речовини;

40) ризик-орієнтований підхід - забезпечення безпечного виробництва, використання хімічної продукції, оброблення її відходів шляхом визначення ризиків їх небезпечного впливу на здоров'я людини та/або довкілля, що виникають під час діяльності, пов'язаної з виробництвом та використанням хімічної речовини, визначення та здійснення заходів, необхідних для забезпечення контролю ризиків, а також унеможливлення відповідних ризиків;

41) сигнальне слово - елемент інформації про небезпечні властивості хімічної продукції з визначенням ступеня небезпечності хімічної продукції для попередження про небезпечний вплив наступного користувача або споживача;

42) стійка, біоаккумулятивна та токсична для довкілля хімічна речовина - небезпечна хімічна речовина, стійка до абіотичного та біотичного розкладу, що має здатність накопичуватися в живих організмах та є токсичною для них;

43) суворо контрольовані умови - умови виробництва або використання хімічної речовини, за яких її вивільнення суворо стримується за допомогою технічних засобів протягом життєвого циклу такої речовини для мінімізації її викидів у довкілля та будь-якого впливу на здоров'я людини;

44) суворе обмеження використання - встановлення відповідно до законодавства заборони виробництва та використання хімічної речовини, крім визначених видів використання;

45) управління ризиком - комплекс заходів, спрямованих на ліквідацію реального ризику або на максимальне зменшення ступеня такого ризику;

46) управління хімічною безпекою - реалізація правових, адміністративних, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів, спрямованих на забезпечення хімічної безпеки та сталого соціально-економічного розвитку держави;

47) управління хімічною продукцією - реалізація правових, адміністративних, санітарних та еколого-економічних методів під час планування та провадження господарської та іншої діяльності з метою забезпечення гарантій захищеності довкілля, життя та здоров'я людини від можливого небезпечного впливу хімічних речовин;

48) хімічна безпека - стан, за якого ризики для здоров'я людини та/або довкілля, які виникають під час виробництва, транспортування, зберігання, використання хімічної продукції, оброблення її відходів, включаючи ризики вчинення хімічних інцидентів, диверсій, терористичних актів, є мінімальними та контрольованими;

49) хімічна продукція - хімічні речовини, суміші, сплави, а також вироби, під час використання яких відбувається навмисне вивільнення хімічних речовин або які виготовляються для проведення підривних робіт чи створення піротехнічного ефекту;

50) хімічна речовина (хімічна продукція) - хімічний елемент та його сполуки у природному стані або отримані в результаті виробничого процесу, включно з добавками, необхідними для збереження стабільності, та домішками, що утворилися внаслідок виробничого процесу, крім розчинника, який може відділятися без впливу на стабільність речовини або зміни її складу;

51) хімічна речовина подвійного використання - хімічна речовина, яка, крім прямого призначення, може використовуватися як хімічна зброя або вибухівка, як прекурсор для виготовлення хімічної, вогнепальної, запалювальної, ракетної та самохідної підводної вибухової зброї або використовуватися для здійснення терористичного акту, диверсії, нанесення умисного тяжкого тілесного ушкодження, забруднення довкілля на значних територіях з метою спричинення загибелі або захворюваності людей, масової загибелі об'єктів тваринного і рослинного світу або інших тяжких наслідків;

52) хімічний інцидент - випадкова або навмисна подія, що становить загрозу небезпечного впливу хімічних речовин або спричиняє такий вплив на здоров'я людини та/або довкілля, включаючи фізичні види небезпечного впливу внаслідок хімічних реакцій, вибуху;

53) цільовий об'єкт - виробничий, промисловий, торговий або будь-який інший об'єкт, на території якого зберігаються хімічні речовини подвійного використання в обсязі, що перевищує встановлений ліміт.

Стаття 2. Законодавство України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Відносини у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією регулюються [Конституцією України](#), цим Законом, [Кодексом цивільного захисту України](#), законами України "[Про охорону навколишнього природного середовища](#)", "[Про оцінку впливу на довкілля](#)", "[Про охорону](#)

праці", "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", "Про національну безпеку України", іншими актами законодавства, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Відносини у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією регулюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом. Зміна положень цього Закону здійснюється виключно окремими законами шляхом внесення змін до цього Закону.

3. Оцінка безпечності хімічної речовини, класифікація небезпечності хімічної продукції, заборона хімічної речовини, обмеження використання хімічної речовини, виведення з ринку особливо небезпечної хімічної речовини здійснюються виключно у порядку, передбаченому цим Законом.

4. У разі суперечності норм цього Закону нормам спеціальних законів норми цього Закону мають перевагу.

Стаття 3. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, пов'язані із забезпеченням хімічної безпеки та управлінням хімічною продукцією, включаючи діяльність уповноважених центральних органів виконавчої влади, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб - підприємців, суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності.

2. Дія цього Закону поширюється на діяльність, пов'язану з виробництвом, зберіганням, імпортом, експортом, обігом, використанням хімічної продукції, обробленням її відходів, а також на відносини у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

3. Дія цього Закону не поширюється на діяльність, пов'язану з виробництвом, імпортом, експортом, обігом, використанням, утилізацією та/або видаленням активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарських засобів, а також наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, пестицидів і агрохімікатів, біоцидів, дезінфекційних засобів, тютюнових виробів, нікотиновмісної та кінцевої косметичної продукції.

Стаття 4. Цілі державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До основних цілей державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією належать:

1) забезпечення державного управління хімічною безпекою та хімічною продукцією;

2) захист довкілля та здоров'я людини від небезпечного впливу хімічної продукції протягом її життєвого циклу;

3) унеможливлення розроблення, виробництва, імпорту та використання хімічної зброї;

4) запобігання терористичним актам із застосуванням хімічної зброї або небезпечних хімічних речовин, диверсій у суб'єктів господарювання галузі хімічної промисловості, запровадження контролю за використанням прекурсорів хімічної, вогнепальної, запалювальної, ракетної та самохідної підводної вибухової зброї;

5) запобігання виникненню хімічних інцидентів, пов'язаних з небезпечною хімічною продукцією;

6) відновлення стану довкілля після забруднення внаслідок хімічних інцидентів;

7) використання передового світового досвіду у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією у хімічній промисловості, стимулювання інноваційного розвитку економіки;

8) підвищення рівня інформаційного, освітнього, наукового та науково-технічного забезпечення у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Стаття 5. Основні принципи державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Основними принципами державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією є:

1) пріоритетність вимог хімічної безпеки, обов'язковість додержання встановлених нормативів під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, пов'язаної з використанням хімічної продукції або іншої нехарчової продукції;

2) сталий розвиток та захист довкілля від негативного антропогенного впливу;

3) гарантування мінімального ризику для життя та/або здоров'я людини і довкілля під час зберігання, виробництва та використання хімічних речовин або хімічної продукції;

4) науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства;

5) відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

б) координація діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади для цілей гарантування хімічної безпеки шляхом узгодженого планування на національному, регіональному рівнях з урахуванням наукових досягнень та технологічного розвитку;

7) доступність інформації про реалізацію державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, хімічні інциденти та відповідні заходи реагування, а також забруднені небезпечними хімічними речовинами території, небезпеку, яку становить хімічна продукція або інша нехарчова продукція;

8) соціальний захист працівників, які потерпіли від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

9) використання передового світового досвіду для цілей гарантування хімічної безпеки, підвищення рівня промислової безпеки та забезпечення інноваційного розвитку галузей хімічної промисловості.

Стаття 6. Суб'єкти у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Суб'єктами у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, установи, організації, громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, на яких поширюється дія цього Закону.

Стаття 7. Права та обов'язки суб'єктів господарювання

1. Суб'єкти господарювання мають право:

1) одержувати у встановленому порядку інформацію про небезпечні властивості хімічної продукції та її безпечне використання, про заходи щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків, а також про передовий світовий досвід у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) брати участь у розробленні національного та регіональних планів управління хімічною безпекою;

3) брати участь у відповідних заходах щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків;

4) отримувати відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, у встановленому законом порядку.

2. Суб'єкти господарювання зобов'язані:

1) проводити оцінку впливу на довкілля у випадках, передбачених [Законом України](#) "Про оцінку впливу на довкілля";

2) дотримуватися вимог щодо обмеження використання небезпечних хімічних речовин;

3) використовувати за можливості альтернативні хімічні речовини до початку виробництва чи використання в технологічному процесі небезпечних хімічних речовин;

4) дотримуватися вимог щодо надання хімічної продукції та її маркування;

5) проводити оцінку безпечності хімічної речовини;

6) надавати інформацію про небезпечні хімічні речовини, хімічні інциденти та випадки забруднення довкілля;

7) запроваджувати систему управління хімічною безпекою та хімічною продукцією на основі ризик-орієнтованого підходу;

8) проводити класифікацію небезпечності хімічної продукції та ідентифікацію хімічних речовин;

9) проводити оцінку ризиків безпеки для довкілля та здоров'я людини під час виробництва та використання хімічної продукції, у тому числі під час використання у науково-технічних та дослідно-технологічних розробках, виробництві нових хімічних речовин, та вживати заходів щодо їх мінімізації;

10) дотримуватися вимог щодо державної реєстрації хімічних речовин та безпечного управління хімічною продукцією;

11) дотримуватися встановлених законодавством вимог щодо виробництва та імпорту хімічної продукції, а також відповідних вимог щодо її перевезення, транспортування та зберігання;

12) запобігати сумісному перевезенню чи складуванню хімічних речовин з харчовими продуктами, завантаженню хімічних речовин у тару (зокрема великогабаритну), контейнери (зокрема середньої вантажопідйомності для масових вантажів), цистерни та іншу тару (упаковку), що використовуються для перевезення харчових продуктів;

13) мати дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, що виводиться з ринку;

14) брати участь в інформаційному забезпеченні сфери забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

15) здійснювати заходи щодо запобігання виникненню хімічних інцидентів, а також щодо захисту персоналу та населення, яке потрапляє в зону можливого хімічного забруднення;

16) сприяти суб'єктам, що безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, та державним органам, які залучаються до участі в реалізації

заходів, пов'язаних із запобіганням, виявленням і припиненням терористичної діяльності;

17) забезпечувати безпечні умови праці та охорону довкілля під час використання хімічної продукції, надавати працівникам або їх повноважним представникам доступ до інформації про властивості хімічної продукції, що виробляється або використовується ними, під вплив якої вони можуть потрапити під час виконання своїх обов'язків;

18) здійснювати у встановленому законодавством порядку відшкодування шкоди, завданої життю, здоров'ю і майну громадян України, юридичним особам, іноземцям та особам без громадянства та/або довкіллю, спричиненої порушенням вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

19) забезпечувати фінансування заходів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

20) забезпечувати проведення професійного навчання з підвищення кваліфікації працівників та проведення атестації фахівців у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

21) дотримуватися встановлених законодавством вимог у сфері ліцензування видів господарської діяльності під час здійснення перевезення небезпечних вантажів і небезпечних відходів річковим, морським, автомобільним, залізничним та повітряним транспортом;

22) вживати заходів щодо гарантування хімічної безпеки;

23) визначати безпечний рівень впливу хімічної речовини на здоров'я людини та довкілля;

24) дотримуватися інших вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Стаття 8. Права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах

1. Громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на:

1) безпечні умови для життя та здоров'я під час управління хімічною продукцією протягом її життєвого циклу;

2) одержання у встановленому порядку повної та достовірної інформації про небезпечні властивості хімічної продукції, що надається на ринку, та заходи щодо управління хімічною безпекою і мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків;

3) участь в обговоренні питань щодо розміщення об'єктів, на яких виробляється або зберігається хімічна продукція;

4) відшкодування збитків, пов'язаних із загрозою життю, здоров'ю або майну внаслідок порушення вимог щодо забезпечення хімічної безпеки;

5) внесення пропозицій щодо забезпечення хімічної безпеки та вжиття додаткових заходів для мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків.

2. Громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, зобов'язані:

1) дотримуватися вимог цього Закону та інших законодавчих актів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) дотримуватися правил безпечного використання хімічної продукції протягом її життєвого циклу;

3) повідомляти про порушення вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Розділ II. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ХІМІЧНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією належать:

1) здійснення управління у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) забезпечення участі України у міжнародному співробітництві у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

3) координація діяльності та здійснення контролю виконання робіт щодо зниження ризиків, запобігання хімічним інцидентам, реалізації заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних з небезпечною хімічною продукцією;

4) встановлення Порядку виявлення джерел загроз хімічній безпеці;

5) визначення Порядку проведення оцінки безпечності хімічних речовин та складання звіту про безпечність хімічної речовини;

6) затвердження Порядку моніторингу загроз хімічній безпеці;

7) встановлення Порядку створення та адміністрування Інформаційної системи управління хімічною безпекою;

8) затвердження критеріїв та правил класифікації небезпек хімічної продукції;

9) визначення Правил використання інформації про небезпеку хімічної продукції;

10) затвердження Порядку оцінювання рівнів ризиків у сфері забезпечення хімічної безпеки;

11) затвердження Порядку державної реєстрації хімічних речовин;

12) визначення Порядку ведення Державного реєстру хімічних речовин;

13) затвердження Правил розроблення паспорта безпечності хімічної продукції, а також вимог до їх безпечного використання;

14) затвердження Порядку встановлення обмежень виробництва, використання або надання на ринку хімічної продукції, що становить неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, та Порядку формування Переліку хімічних речовин, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, виробництва, використання або надання на ринку яких обмежується;

15) затвердження порядків видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, що виводиться з ринку, і дозволу на використання отруйної хімічної речовини;

16) затвердження Порядку реєстрації повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини;

17) встановлення критеріїв та процедур визначення особливо небезпечних хімічних речовин, що виводяться з ринку;

18) встановлення Порядку ведення переліку особливо небезпечних хімічних речовин, що виводяться з ринку;

19) затвердження Національного плану управління хімічною безпекою та проведення оцінки ефективності його виконання;

20) затвердження порядків видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, і письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук;

21) встановлення Порядку ведення реєстрів викидів і скидів ртуті та її сполук;

22) формування державного замовлення на підготовку фахівців у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією за поданням уповноважених органів.

2. Кабінет Міністрів України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 10. Уповноважені органи у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Уповноваженими органами у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину та захисту рослин, санітарного та епідемічного благополуччя населення та гігієни праці, державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу, державного контролю за додержанням вимог законодавства про захист прав споживачів; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, охорони праці; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту; інші державні органи виконавчої влади відповідно до їхньої компетенції.

Стаття 11. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, належать:

1) координація роботи уповноважених органів виконавчої влади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) забезпечення формування державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

3) встановлення Порядку розроблення та затвердження регіональних планів управління хімічною продукцією;

4) забезпечення розроблення стратегій, планів, програм у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

5) укладання у встановленому законодавством порядку міжвідомчих міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, щодо співробітництва у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

6) встановлення Порядку класифікації хімічних інцидентів;

7) забезпечення обміну інформацією з відповідними органами влади іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

8) надання підтримки у здійсненні наукових досліджень та розробок у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

9) участь у здійсненні заходів з адаптації законодавства України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією до законодавства Європейського Союзу;

10) виконання функцій національного органу, який уповноважений виступати від імені України під час виконання адміністративних функцій, передбачених Роттердамською конвенцією про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі;

11) виконання функцій національного координаційного центру, передбачених Стокгольмською конвенцією про стійкі органічні забруднювачі;

12) виконання функцій національного координаційного центру, передбачених Мінаматською конвенцією про ртуть;

13) встановлення Порядку визначення відповідних категорій точкових джерел викидів та скидів ртуті і її сполук;

14) виконання функцій національного координаційного центру, передбачених Стратегічним підходом до міжнародного регулювання хімічних речовин;

15) розроблення та затвердження екологічних нормативів.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 12. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, належать:

1) реалізація державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки;

2) забезпечення розроблення і виконання стратегій, планів, програм у сфері забезпечення хімічної безпеки;

3) забезпечення розроблення і виконання Національного плану управління хімічною безпекою, забезпечення проведення оцінки його ефективності;

4) погодження проектів регіональних планів забезпечення хімічної безпеки;

5) видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, що виводиться з ринку, і дозволу на використання отруйної хімічної речовини;

6) здійснення державної реєстрації хімічних речовин;

7) ведення Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини;

8) забезпечення виконання робіт щодо зниження ризиків, запобігання хімічним інцидентам та хімічним аваріям;

9) реалізація заходів з виявлення джерел загроз хімічній безпеці;

10) забезпечення здійснення моніторингу загроз хімічній безпеці, підготовка та оприлюднення звіту за результатом його здійснення;

11) створення та адміністрування Інформаційної системи управління хімічною безпекою;

12) ведення Державного реєстру хімічних речовин;

13) формування та ведення Реєстру класифікації небезпечності та елементів інформації про небезпечну хімічну продукцію;

14) формування та ведення Переліку хімічних речовин, що становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, виробництво, використання або надання на ринку України яких обмежується;

15) формування та ведення Переліку отруйних хімічних речовин;

16) встановлення лімітів обсягу та проведення ідентифікації хімічних речовин подвійного використання та формування і ведення Переліку хімічних речовин подвійного використання;

17) забезпечення розроблення плану заходів з підготовки до виконання зобов'язань, що випливають із членства України у Мінаматській конвенції про ртуть;

18) видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук;

19) видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть;

20) формування та ведення реєстрів викидів і скидів ртуті та її сполук;

21) забезпечення здійснення підготовки фахівців у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

22) забезпечення обміну інформацією з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у сфері забезпечення хімічної безпеки;

23) надання доступу до узагальнених даних у сфері забезпечення хімічної безпеки та інформування громадськості щодо забезпечення хімічної безпеки;

24) інформаційна та технічна підтримка компетентного органу виконавчої влади, що забезпечує виконання положень [Базельської конвенції про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням](#), національного органу, уповноваженого виступати від імені України під час виконання адміністративних функцій, передбачених [Роттердамською конвенцією про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі](#), національного координаційного центру, передбаченого [Стокгольмською конвенцією про стійкі органічні забруднювачі](#), національного координаційного центру, передбаченого Мінаматською конвенцією про ртуть, національного координаційного центру, передбаченого Стратегічним підходом до міжнародного регулювання хімічних речовин та Єдиного центру із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання поводження з небезпечними відходами та речовинами;

25) участь у здійсненні заходів з адаптації законодавства України у сфері забезпечення хімічної безпеки до законодавства Європейського Союзу.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 13. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, належать:

1) здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання, установами, організаціями вимог законодавства про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог екологічних нормативів та за реалізацією необхідних заходів щодо мінімізації (контролю) ризиків для цілей забезпечення охорони довкілля за результатами проведення оцінки безпечності хімічних речовин та/або відповідно до паспортів безпечності хімічної продукції чи інструкцій з безпечного використання хімічної продукції, суб'єктами господарювання під час здійснення своєї господарської діяльності;

3) здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання правил і режиму експлуатації установок, призначених для використання хімічних речовин;

4) здійснення контролю за станом здійснення заходів, передбачених національним та регіональними планами управління хімічною безпекою.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 14. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, належать:

1) затвердження державних медико-санітарних нормативів та державних медико-санітарних правил (регламентів) під час виробництва та/або використання хімічних речовин чи хімічної продукції;

2) затвердження методичних настанов щодо аналізу ризику для здоров'я людини хімічних речовин або хімічної продукції;

3) визначення пріоритетних заходів щодо захисту населення від негативного впливу хімічних речовин або хімічної продукції;

4) методичне забезпечення під час визначення рівня небезпечності хімічних речовин;

5) забезпечення надання невідкладної медичної допомоги та необхідної інформації у випадках отруєнь, травм, хвороб, порушень роботи систем організму, спричинених негативним впливом хімічних речовин та хімічної продукції;

б) здійснення міжнародного співробітництва у питаннях розроблення та вдосконалення підходів до проведення оцінок впливу хімічних речовин на здоров'я населення та довкілля;

7) участь у здійсненні заходів з адаптації законодавства України у сфері забезпечення хімічної безпеки до законодавства Європейського Союзу.

Стаття 15. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, охорони праці, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, охорони праці, належать:

1) здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням відповідних гігієнічних нормативів та за здійсненням необхідних заходів щодо мінімізації (контролю) ризиків;

2) реалізація заходів, передбачених планами управління хімічною безпекою.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері промислової безпеки, охорони праці, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину та захисту рослин, санітарного та епідемічного благополуччя населення та гігієни праці, державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу, державного контролю за додержанням вимог законодавства про захист прав споживачів, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину та захисту рослин, санітарного та епідемічного благополуччя населення та гігієни праці, державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу, державного контролю за додержанням вимог законодавства про захист прав споживачів, належать:

1) здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду (контролю) за додержанням вимог санітарного законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) прийняття у передбачених законом випадках рішень про вилучення з обігу хімічної продукції, яка не відповідає вимогам законодавства;

3) розроблення та затвердження гігієнічних нормативів.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину та захисту рослин, санітарного та епідемічного благополуччя населення та гігієни праці, державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу, державного контролю за додержанням вимог

законодавства про захист прав споживачів, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 17. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, належать:

1) реалізація державної політики з питань хімічного захисту населення, координація діяльності та контроль здійснення заходів щодо захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних із виливом (викидом) небезпечних хімічних речовин;

2) забезпечення здійснення заходів щодо захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах хімічної промисловості;

3) залучення підрозділів пошуково-рятувальних сил та аварійно-рятувальних служб центральних та місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та координація їхньої діяльності під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій державного і регіонального рівнів, пов'язаних з вивільненням (викидом) небезпечних хімічних речовин;

4) забезпечення здійснення заходів щодо мінімізації ризиків виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах хімічної промисловості;

5) участь у здійсненні заходів з адаптації законодавства України у сфері забезпечення хімічної безпеки до законодавства Європейського Союзу.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 18. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, запобігання злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, запобігання злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, належить попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень щодо незаконного обігу та використання отруйних хімічних речовин та особливо небезпечних хімічних речовин або операцій поводження з ними.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, запобігання злочинності,

забезпечення публічної безпеки і порядку, здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 19. Повноваження Служби безпеки України з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень Служби безпеки України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією належать:

1) запобігання, виявлення, припинення та розкриття злочинів технологічного тероризму;

2) запобігання терористичним актам з використанням небезпечних хімічних речовин;

3) участь в ідентифікації та інвентаризації цільових об'єктів відповідно до наявності на їхній території хімічних речовин подвійного використання в обсязі, що перевищує встановлений ліміт;

4) погодження Порядку формування Реєстру цільових об'єктів;

5) погодження наданого суб'єктами господарювання Порядку розроблення плану захисту цільових об'єктів;

6) схвалення планів захисту цільових об'єктів;

7) розроблення та виконання заходів щодо запобігання терористичним актам, диверсіям або актам несанкціонованого втручання на цільових об'єктах, а також координація діяльності суб'єктів господарювання під час нейтралізації (локалізації) загроз.

2. Служба безпеки України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 20. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією належать:

1) забезпечення дотримання законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

2) розроблення і затвердження регіональних планів забезпечення хімічної безпеки;

3) забезпечення реалізації заходів Національного плану управління хімічною безпекою;

4) виконання заходів щодо запобігання та зменшення небезпечного впливу хімічних речовин на довкілля;

5) забезпечення проведення професійних навчань з підвищення кваліфікації фахівців у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

6) взаємодія з органами місцевого самоврядування у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

7) надання інформації та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з населенням щодо дотримання вимог щодо забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

8) забезпечення надання невідкладної медичної допомоги та необхідної інформації у випадках отруєнь, травм, хвороб, порушень роботи систем організму, спричинених небезпечним впливом хімічних речовин та хімічної продукції;

9) забезпечення прогнозування масштабів можливого хімічного забруднення в разі виникнення хімічних інцидентів на об'єктах хімічної промисловості, розташованих на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

10) забезпечення виконання робіт з ліквідації наслідків хімічних інцидентів, пов'язаних з викидом небезпечних хімічних речовин, а також захисту населення від їх наслідків;

11) завчасне накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські державні адміністрації у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюють інші повноваження відповідно до цього Закону.

Стаття 21. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. До повноважень органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією належать:

1) здійснення заходів щодо запобігання забрудненню небезпечними хімічними речовинами, їх викидами та скидами території відповідної територіальної громади та довкілля;

2) надання засобам масової інформації та громадським об'єднанням інформації про небезпечні хімічні речовини, що виробляються та використовуються в межах території відповідної територіальної громади, у тому

числі про випадки несанкціонованого та аварійного викиду хімічних речовин у довкілля та вжиті заходи реагування;

3) здійснення інших, передбачених законом заходів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

2. Органи місцевого самоврядування у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюють інші повноваження відповідно до цього Закону.

Розділ III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 22. Джерела загроз хімічній безпеці

1. Основними джерелами загроз хімічній безпеці є:

1) використання у промисловості технологій, що не забезпечують належний рівень хімічної безпеки;

2) низький рівень обізнаності персоналу та населення щодо небезпеки, яку становлять хімічні речовини, та відповідних заходів щодо забезпечення хімічної безпеки;

3) порушення вимог до інформаційного супроводу хімічної продукції;

4) забруднені небезпечними хімічними речовинами або хімічною продукцією території (ділянки);

5) розроблення, виробництво, імпорт та використання нових хімічних речовин, щодо яких не проведено оцінки ризиків;

6) обіг продукції, що містить особливо небезпечні хімічні речовини, отруйні хімічні речовини, з порушенням законодавства;

7) накопичення небезпечних хімічних речовин, а також не придатних та заборонених до використання пестицидів та агрохімікатів;

8) неналежне управління небезпечними відходами, що утворюються під час виробництва або використання хімічної продукції;

9) відсутність використання передового світового досвіду у сфері управління небезпечними відходами та відновлення забрудненого хімічними речовинами довкілля;

10) відсутність захисту цільових об'єктів від несанкціонованого доступу та технологічного тероризму;

11) можливість імпорту, створення або застосування хімічної зброї;

12) наявність хімічної зброї, затопленої у Чорному морі за часів колишнього СРСР;

13) наявність хімічних речовин, розміщених на території України без умов належного зберігання з часів колишнього СРСР;

14) здійснення бойових дій на території України внаслідок збройної агресії російської федерації.

2. Організацію заходів з виявлення джерел загроз хімічній безпеці здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

3. Порядок виявлення джерел загроз хімічній безпеці встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 23. Хімічні інциденти

1. Хімічні інциденти класифікуються за характером виникнення, ступенем впливу на довкілля і здоров'я людини та тяжкості наслідків від незначного вивільнення хімічних речовин до хімічних аварій, катастроф, забруднення довкілля та інших надзвичайних ситуацій.

2. Порядок класифікації хімічних інцидентів визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 24. Гарантія хімічної безпеки

1. Гарантія хімічної безпеки забезпечується шляхом здійснення заходів щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків, зокрема:

1) забезпечення охорони здоров'я населення, у тому числі забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя та охорони праці, відповідно до законодавства про охорону здоров'я, охорону праці та санітарного законодавства;

2) забезпечення охорони довкілля відповідно до законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

3) забезпечення безпечності хімічної продукції, що виробляється, імпортується або надається на ринку, відповідно до цього Закону та законодавчих актів у сфері забезпечення хімічної безпеки та технічного регулювання, а також міжнародних угод України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

4) безпечне управління відходами відповідно до законодавства про управління відходами;

5) здійснення моніторингу загроз хімічній безпеці;

6) проведення оцінки безпечності хімічної речовини для хімічних речовин чи хімічної продукції, що виробляється або надається на ринку в обсязі 10 тонн на рік і більше, для визначення заходів щодо мінімізації (контролю) ризиків;

- 7) запровадження Інформаційної системи управління хімічною безпекою;
- 8) запобігання технологічному тероризму та несанкціонованому доступу до хімічних речовин подвійного використання;
- 9) обмеження використання або заборона надання на ринку особливо небезпечних хімічних речовин, що становлять неконтрольований ризик;
- 10) відновлення довкілля після забруднення хімічними речовинами;
- 11) запровадження інформаційного супроводу хімічної продукції;
- 12) розроблення та впровадження сучасних методів визначення небезпечних хімічних речовин у об'єктах довкілля або організмі людини;
- 13) розроблення та впровадження сучасних методів ідентифікації нових хімічних речовин;
- 14) імплементація Узгодженої на глобальному рівні системи класифікації небезпеки та маркування хімічної продукції (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS) до законодавства України;
- 15) соціальний захист працівників, на яких може здійснюватися вплив небезпечних хімічних речовин, громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства, які проживають на забруднених територіях або постраждали внаслідок хімічного інциденту;
- 16) інші заходи захисту людини та/або довкілля від небезпечного впливу хімічних речовин.

Стаття 25. Оцінка безпечності хімічної речовини

1. З метою визначення необхідних практичних заходів щодо мінімізації (контролю) ризиків для кожної хімічної речовини, що виробляється, імпортується або надається на ринку та може становити ризик виходячи з її небезпечних властивостей, обсягу виробництва або надання на ринку, суб'єкти господарювання проводять оцінку безпечності хімічної речовини, що включає такі етапи:

- 1) проведення оцінки небезпечності хімічної речовини, результатом якої є:
 - класифікація небезпечності хімічної речовини;
 - визначення безпечного рівня впливу хімічної речовини на здоров'я людини та довкілля;
- 2) проведення оцінки впливу хімічної речовини на здоров'я людини та довкілля;
- 3) проведення оцінки ризиків використання небезпечних хімічних речовин у виробничому процесі та здійснення заходів щодо їх мінімізації;
- 4) визначення відповідних заходів щодо мінімізації (контролю) ризиків;

5) фіксація даних у формі звіту про безпечність хімічної речовини.

2. Оцінка безпечності хімічної речовини проводиться для хімічних речовин, що виробляються, імпортуються або надаються на ринку, у тому числі у складі хімічної продукції, в обсязі 10 тонн або більше на рік.

3. Оцінка безпечності хімічної речовини проводиться перед державною реєстрацією хімічної речовини.

4. Оцінка безпечності хімічної речовини передбачає перевірку її належності до стійких, біоаккумулятивних та токсичних для довкілля хімічних речовин відповідно до критеріїв, встановлених Кабінетом Міністрів України.

5. Проведення оцінки безпечності хімічної речовини та складання звіту про безпечність хімічної речовини здійснюються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 26. Виявлення та реєстрація загроз хімічній безпеці, їх моніторинг, мінімізація (контроль) ризиків

1. Моніторинг загроз хімічній безпеці здійснюється з метою оперативного виявлення загроз хімічній безпеці, перевірки рівня загроз хімічній безпеці з відомих джерел, здійснення відповідних заходів щодо мінімізації таких загроз і ризиків, а також з метою перевірки ефективності реалізованих заходів щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків.

2. Виявлені загрози хімічній безпеці, а також заходи щодо їх мінімізації вносяться до Реєстру загроз хімічній безпеці.

3. Моніторинг загроз хімічній безпеці включає:

1) пошук та збір даних за ознаками наявності загроз хімічній безпеці;

2) аналіз отриманих даних, розподіл виявлених загроз за ступенем ризику, пошук взаємозв'язку між виявленою загрозою та її джерелом;

3) звіт за результатами здійснення моніторингу.

4. Ознаками наявності загроз хімічній безпеці є інформація про:

1) забруднення небезпечними хімічними речовинами довкілля та/або його об'єктів, отримана державною системою моніторингу довкілля;

2) забруднення небезпечними хімічними речовинами питної води, отримана внаслідок здійснення моніторингу дотримання санітарних норм хімічних, бактеріологічних, радіологічних показників стану водних об'єктів, призначених для питного водопостачання, і систем питного водопостачання відповідно до законодавства;

3) рівень забруднювальних (небезпечних) речовин, залишків пестицидів та ветеринарних препаратів у харчових продуктах та кормах відповідно до

законодавства про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження;

4) гострі та хронічні отруєння хімічними речовинами серед населення та інформація про встановлений взаємозв'язок між захворюванням та тривалим незначним впливом хімічних речовин, отримана внаслідок здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду відповідно до законодавства;

5) інша інформація про небезпеку та ризики, зазначена в Інформаційній системі забезпечення хімічної безпеки.

5. Моніторинг загроз хімічній безпеці здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

6. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, щорічно за результатами здійснення моніторингу загроз хімічній безпеці подає звіт із пропозиціями прийняти або вдосконалити відповідні заходи щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків до інших уповноважених центральних органів виконавчої влади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, а також до Служби безпеки України.

7. Уповноважені органи виконавчої влади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією у межах своїх повноважень беруть участь у здійсненні моніторингу загроз хімічній безпеці шляхом оперативного надання відповідної інформації, визначеної частиною четвертою цієї статті, а також інформації про інші виявлені ними ознаки наявності загроз хімічній безпеці центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

Стаття 27. Нормування у сфері забезпечення хімічної безпеки

1. З метою гарантування хімічної безпеки та запобігання небезпечному впливу на здоров'я людини та/або довкілля небезпечних хімічних речовин встановлюються та затверджуються у встановленому законодавством порядку:

1) гігієнічні нормативи (гігієнічні регламенти):

гранично допустима концентрація хімічних речовин у повітрі робочої зони;

гранично допустима концентрація хімічних речовин в атмосферному повітрі населених місць;

гранично допустима концентрація хімічних речовин у питній воді;

гранично допустима концентрація хімічних речовин у воді водних об'єктів господарсько-питного та культурно-побутового водокористування;

гранично допустима концентрація хімічних речовин у воді водойм рибогосподарського призначення;

інші нормативи;

2) екологічні нормативи:

рівні гранично допустимих викидів забруднювальних речовин у водні об'єкти;

рівні гранично допустимих викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря із стаціонарних джерел;

рівні вмісту забруднювальних речовин у відпрацьованих газах пересувних джерел забруднення атмосферного повітря;

гранично допустима концентрація хімічних речовин у ґрунті;

інші нормативи;

3) технічні регламенти.

2. Розроблення та затвердження гігієнічних та екологічних нормативів здійснюються уповноваженими органами виконавчої влади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією відповідно до цього Закону.

3. Оцінка відповідності у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією проводиться відповідно до [Закону України](#) "Про технічні регламенти та оцінку відповідності".

Стаття 28. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки

1. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки створюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, з метою забезпечення обліку, звітності, узагальнення та аналізу інформації у сфері забезпечення хімічної безпеки, інформаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів, суб'єктів господарювання та громадян України, а також іноземних юридичних осіб, іноземців та осіб без громадянства для практичного визначення та реалізації заходів щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків.

2. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки - це комплекс інформаційних технологій та технологічних засобів надання, оброблення, збереження, захисту та оприлюднення інформації у сфері забезпечення хімічної безпеки в електронному вигляді та інформації, що міститься у відповідних електронних базах даних.

3. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки є функціональним модулем загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації.

4. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки є державною власністю. Ведення інформаційної системи у сфері забезпечення хімічної

безпеки та управління хімічною продукцією здійснюється на основі програмного забезпечення, що забезпечує його сумісність і взаємодію з іншими базами даних та інформаційними системами.

5. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки складається із підсистем звітності, надання адміністративних послуг, переліків і реєстрів.

6. Підсистема звітності забезпечує отримання, аналіз та узагальнення інформації про:

1) небезпечні властивості хімічних речовин, що виробляються, імпортуються або надаються на ринку, а також про відповідні наявні результати проведеної оцінки безпечності хімічної речовини;

2) обсяги хімічної продукції, що виробляється, імпортується або надається на ринку;

3) встановлені гігієнічні та/або екологічні нормативи для хімічних речовин;

4) виявлені хімічні інциденти та відповідні заходи реагування чи про заходи щодо захисту здоров'я людини та/або довкілля;

5) результати здійснення моніторингу довкілля;

6) результати державного санітарно-епідеміологічного нагляду;

7) результати здійснення моніторингу загроз хімічній безпеці;

8) зупинені, виведені з експлуатації або зруйновані об'єкти, на яких вироблялася, використовувалася або зберігалася хімічна продукція чи її відходи;

9) сучасні новітні технології виробництва, використання, утилізації та/або видалення хімічних речовин та відходів хімічної продукції, а також про альтернативи для заміщення хімічних речовин, що є постійним джерелом загроз хімічній безпеці.

7. Підсистема надання адміністративних послуг забезпечує отримання суб'єктами господарювання адміністративних послуг та документів дозвільного характеру.

8. Підсистема переліків та реєстрів включає:

1) реєстр загроз хімічній безпеці;

2) Державний реєстр хімічних речовин;

3) реєстр класифікації небезпек та елементів інформації про небезпеку хімічної продукції;

4) перелік особливо небезпечних хімічних речовин, що виводяться з ринку;

5) перелік отруйних хімічних речовин;

6) перелік хімічних речовин подвійного використання;

7) реєстр цільових об'єктів;

8) перелік особливо небезпечних хімічних речовин;

9) перелік хімічних речовин, що становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, виробництво, використання або обіг яких обмежується;

10) реєстр зупинених, виведених з експлуатації або зруйнованих об'єктів, на яких вироблялася, використовувалася або зберігалася хімічна продукція або її небезпечні відходи;

11) реєстр сучасних новітніх технологій виробництва, використання, утилізації та/або видалення хімічних речовин;

12) реєстр заміщення альтернативних хімічних речовин, що є постійним джерелом загроз хімічній безпеці;

13) інші реєстри та переліки хімічних речовин (хімічної продукції), що створюються відповідно до законодавства.

9. Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки містить відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом і функціонує відповідно до законодавства про інформацію, про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах, про державну таємницю та про захист персональних даних.

10. Порядок створення та адміністрування Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки визначається Кабінетом Міністрів України.

11. Доступ до інформації, що міститься в Інформаційній системі забезпечення хімічної безпеки, здійснюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

Стаття 29. Державне регулювання та управління ризиками у сфері забезпечення хімічної безпеки і управління хімічної продукції

1. З метою забезпечення досягнення гарантованого рівня безпеки громадян та суспільства здійснюється державне регулювання у сфері забезпечення хімічної безпеки на основі ризик-орієнтованого підходу.

2. Державне регулювання у сфері забезпечення хімічної безпеки здійснюється уповноваженими органами у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Державне регулювання у сфері забезпечення хімічної безпеки включає:

1) систему управління ризиками;

2) дозвільну систему;

- 3) технічне регулювання;
- 4) державний ринковий нагляд;
- 5) державний нагляд (контроль);
- 6) страхування.

3. Система управління ризиками у сфері управління хімічною продукцією на основі ризик-орієнтованого підходу включає такі етапи:

1) визначення безпечних рівнів впливу хімічної речовини або хімічної продукції на здоров'я людини та довкілля під час її виробництва та/або всіх видів передбачуваного використання протягом життєвого циклу, включаючи етапи оброблення відходів. Безпечні рівні впливу хімічної речовини або хімічної продукції визначаються окремо для кожного виду використання та відповідних етапів діяльності в межах виду використання або виробництва;

2) визначення дози (концентрації) прогнозованого або реального впливу хімічної речовини або хімічної продукції на здоров'я людини та/або довкілля, який здійснюється під час виробництва та/або всіх видів передбачуваного використання відповідної хімічної речовини або хімічної продукції. Доза (концентрація) реального або прогнозованого впливу хімічної речовини або хімічної продукції визначається окремо для кожного виду використання та відповідних етапів діяльності в межах виду використання або виробництва;

3) проведення оцінки ризику:

у разі якщо відповідна доза (концентрація) прогнозованого або реального впливу хімічної речовини або хімічної продукції є нижчою за безпечний рівень впливу, ризик визнається контрольованим;

у разі якщо відповідна доза (концентрація) прогнозованого або реального впливу хімічної речовини або хімічної продукції є вищою за безпечний рівень впливу, ризик визнається неконтрольованим;

4) визначення заходів та засобів стримування або зменшення небезпечного впливу хімічної речовини або хімічної продукції, що здійснюються під час виробництва та/або визначеного виду передбачуваного використання, у разі якщо ризик є неконтрольованим;

5) здійснення повторного порівняння етапів проведення оцінки ризику та встановлення чи є ризик контрольованим, після визначення необхідних заходів та засобів стримування або зменшення впливу хімічної речовини або хімічної продукції з урахуванням їх застосування.

Етапи системи управління ризиками у сфері управління хімічною продукцією циклічно повторюються до досягнення стану, коли ризик визнається контрольованим.

4. Порядок управління ризиками у сфері управління хімічною продукцією на основі ризик-орієнтованого підходу затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 30. Запобігання виникненню аварій на об'єктах хімічної промисловості та реагування на надзвичайні ситуації

1. Заходи щодо мінімізації ризиків виникнення аварій та надзвичайних ситуацій на об'єктах хімічної промисловості, а також щодо ліквідації їх наслідків здійснюються відповідно до законодавства у сфері цивільного захисту.

Стаття 31. Запобігання терористичним актам та диверсіям з використанням хімічних речовин подвійного використання

1. З метою мінімізації загроз терористичних актів з використанням хімічних речовин подвійного використання здійснюються такі заходи щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків:

1) ідентифікація хімічних речовин подвійного використання, які розміщуються на території України;

2) ідентифікація та інвентаризація цільових об'єктів із веденням Реєстру цільових об'єктів;

3) аналіз загроз та уразливості цільових об'єктів, імовірності та наслідків несанкціонованого доступу до хімічних речовин подвійного використання та/або інформаційних систем;

4) розроблення та схвалення планів захисту цільових об'єктів;

5) аналіз та внесення змін до планів захисту цільових об'єктів;

6) заходи щодо забезпечення захисту хімічних речовин подвійного використання та інформаційних систем цільових об'єктів від несанкціонованого доступу та кібератак відповідно до ухвалених планів захисту цільових об'єктів;

7) заходи щодо реагування на терористичний акт, диверсію або несанкціонований доступ відповідно до ухвалених планів захисту цільових об'єктів.

2. Ідентифікація хімічних речовин подвійного використання та встановлення лімітів кількості здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, на основі даних, отриманих від суб'єктів господарювання під час державної реєстрації хімічних речовин відповідно до [статті 38](#) цього Закону.

3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, ідентифікує цільові об'єкти відповідно до наявності на їхній території хімічних речовин подвійного використання в обсязі, що перевищує встановлений ліміт.

4. На основі даних щодо ідентифікованих цільових об'єктів створюється та ведеться Реєстр цільових об'єктів.

5. Порядок формування Реєстру цільових об'єктів, його ведення, встановлення Порядку розроблення плану захисту цільових об'єктів суб'єктами господарювання та їх затвердження здійснюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

6. Реєстр цільових об'єктів є складовою Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

7. Суб'єкти господарювання, які виробляють, імпортують або використовують хімічні речовини подвійного використання в обсязі, що перевищує встановлений ліміт, надають Службі безпеки України інформацію про:

1) хімічні речовини подвійного використання, які вони виробляють, імпортують або використовують;

2) масову кількість для кожної хімічної речовини подвійного використання;

3) місця розташування цільових об'єктів;

4) персональні дані працівників, які мають доступ до хімічних речовин подвійного використання або можуть його отримати з урахуванням посадових обов'язків.

8. Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність на цільових об'єктах або є їх власниками, проводять аналіз загроз та уразливості цільових об'єктів, імовірності та наслідків несанкціонованого доступу до хімічних речовин подвійного використання та/або інформаційних систем, розробляють та надають Службі безпеки України плани захисту цільових об'єктів для їх схвалення.

9. У разі ненадання плану захисту цільового об'єкта у встановлений строк суб'єкти господарювання несуть відповідальність згідно із законодавством.

10. Суб'єкти господарювання та суб'єкти, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, відповідно до своїх повноважень реалізують заходи щодо забезпечення захисту хімічних речовин подвійного використання та інформаційних систем цільових об'єктів від несанкціонованого доступу та кібератак, а також повинні бути готовими здійснити заходи щодо реагування на терористичний акт, диверсію або несанкціонований доступ відповідно до ухвалених планів захисту цільових об'єктів.

11. Інформація, зазначена у цій статті, є інформацією з обмеженим доступом.

Стаття 32. Заборона розробки, виробництва, накопичення, зберігання, застосування та порядок знищення хімічної зброї

1. Відповідно до Конвенції про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення забороняються розробка, виробництво, накопичення, зберігання та застосування хімічної зброї або її пряма чи опосередкована передача фізичними чи юридичними особами на території України, а також на територіях, які перебувають під юрисдикцією України.

2. Забороняється брати участь у військовій підготовці до використання хімічної зброї або вчиняти дії із застосуванням хімічної зброї на території України.

3. Боєприпаси та пристрої, спеціально призначені для смертельного ураження або завдання іншої шкоди за рахунок токсичних властивостей, а також будь-яке обладнання, спеціально призначене для використання безпосередньо у зв'язку із застосуванням таких боєприпасів та пристроїв, у разі їх виявлення підлягають знищенню відповідно до законодавства.

4. З метою запобігання виготовленню та використанню хімічної зброї виробництво, імпорт та експорт хімічних речовин подвійного використання, які проявляють токсичну дію або які є прекурсорами для створення хімічної зброї, контролюються відповідно до законодавства.

5. Інформація про цільові об'єкти, отримана відповідно до статті 31 цього Закону, використовується для здійснення контролю відповідно до частини четвертої цієї статті.

Стаття 33. Захист здоров'я людини та/або довкілля від небезпечного впливу хімічних речовин

1. З метою забезпечення захисту здоров'я громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства, крім заходів, визначених пунктами 1 і 2 частини першої статті 24 цього Закону, здійснюються такі заходи:

1) підвищення рівня обізнаності громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства щодо джерел загроз хімічній безпеці, отруйних, особливо небезпечних та інших небезпечних хімічних речовин, що містяться в будь-якій продукції, яка ними споживається, а також щодо безпеки, яку вони становлять;

2) розроблення та впровадження методів та засобів ідентифікації хімічних речовин, а також продуктів їх розкладу або перетворення, що спричинили отруєння живих організмів;

3) розроблення та впровадження методів і засобів лікування та профілактики погіршення стану здоров'я працівників об'єктів хімічної промисловості, що виникає внаслідок впливу небезпечних хімічних речовин;

4) розроблення та впровадження заходів надання невідкладної допомоги внаслідок впливу хімічної продукції, яка використовується населенням, а також методів подальшого лікування постраждалих від такого небезпечного впливу;

5) розроблення та впровадження регуляторних норм та методів захисту вразливих категорій населення (дітей, вагітних жінок, людей похилого віку, спортсменів та людей, схильних до алергічних реакцій) від небезпечного впливу хімічної продукції;

6) розроблення, виробництво та забезпечення обігу достатньої кількості засобів індивідуального захисту, антидотів та інших технічних засобів захисту населення від негативного впливу небезпечних хімічних речовин, включаючи медичні засоби для надання невідкладної допомоги та лікування внаслідок ураження;

7) створення та утримання достатнього обсягу державних запасів засобів індивідуального захисту, антидотів та технічних засобів для захисту населення від впливу отруйних, токсичних, особливо небезпечних хімічних речовин або хімічної зброї на випадок хімічних інцидентів, катастроф та терористичних актів;

8) пріоритетна ліквідація зруйнованих об'єктів хімічної промисловості, складів безхазяйних відходів, заборонених до використання пестицидів або невідомої хімічної продукції, які розміщуються у безпосередній близькості до населених пунктів чи на їхній території або які є потенційним джерелом забруднення довкілля;

9) посилення контролю за будівництвом житлових будинків, об'єктів інфраструктури, виробничих приміщень на територіях, які можуть бути забруднені отруйними, особливо небезпечними та іншими небезпечними хімічними речовинами, за здійсненням інженерно-технічних заходів цивільного захисту, а також за подальшою експлуатацією приміщень і територій, на яких були розміщені об'єкти хімічної промисловості;

10) проведення досліджень у сфері пошуку взаємозв'язків між здоров'ям населення та станом довкілля.

2. З метою забезпечення захисту довкілля від впливу небезпечної хімічної продукції здійснюються такі заходи захисту довкілля, крім зазначених у [пункті 2](#) частини першої статті 24 цього Закону:

1) створення та забезпечення функціонування підприємств для утилізації та/або видалення небезпечних відходів на території України;

2) розроблення та впровадження методів якісного та кількісного виявлення у довкіллі хімічних речовин, які надаються на ринку та є токсичними для довкілля та/або людини, включаючи продукти їх абіотичної або біотичної деградації;

3) розроблення відповідних методів очищення територій, забруднених хімічними речовинами, які є токсичними для довкілля та/або людини;

4) визначення та інвентаризація засобів, необхідних для забезпечення захисту довкілля від забруднення небезпечними хімічними речовинами.

3. Підвищення рівня інформованості населення з питань хімічної безпеки реалізується шляхом:

1) розроблення та реалізації програм, спрямованих на забезпечення хімічної безпеки та раціональне використання хімічної продукції із залученням засобів масової інформації та використанням засобів мережі Інтернет;

2) розроблення та впровадження спеціальних занять з питань забезпечення хімічної безпеки та сталого розвитку суспільства у відповідні освітні програми та навчальні плани закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти;

3) запровадження спеціальних правил рекламування небезпечної хімічної продукції.

Стаття 34. Відновлення земельних ділянок та водних об'єктів, забруднених хімічними речовинами

1. Відновлення земельних ділянок та водних об'єктів, забруднених хімічними речовинами, здійснюється відповідно до законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

2. Відновлення земельних ділянок та водних об'єктів, забруднених хімічними речовинами, здійснюється за розробленими програмами залежно від рівня забруднення на основі ризик-орієнтованого підходу наслідків такого забруднення за фактичними показниками порівняно з моніторинговими даними або відповідно до встановлених нормативів.

3. Якщо забруднення хімічними речовинами спричинило надзвичайну ситуацію, відновлення земельних ділянок та водних об'єктів здійснюється відповідно до законодавства про цивільний захист.

Розділ IV. ВИМОГИ ДО ВИРОБНИЦТВА ТА ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Стаття 35. Класифікація небезпечності хімічної продукції

1. Для хімічної продукції, яка виробляється або надається на ринку, проводиться оцінка її безпеки, що є основою для проведення класифікації небезпечності хімічної продукції.

2. Класифікація небезпечності хімічної продукції проводиться з метою визначення та прийняття відповідних заходів для забезпечення захисту здоров'я людини та/або довкілля.

3. Класифікація небезпечності хімічної продукції проводиться на основі Узгодженої на глобальному рівні системи класифікації безпеки та маркування хімічної продукції (GHS).

4. Хімічна продукція класифікується за відповідними класами небезпечності, диференціаціями, категоріями, підкатегоріями та типами у межах класу небезпечності.

5. Хімічна продукція класифікується за такими класами небезпечності:

- 1) вибухова хімічна продукція;
- 2) легкозайmistі гази;
- 3) легкозайmistі аерозолі та аерозолі;
- 4) гази, які окиснюють;
- 5) гази, які перебувають під тиском;
- 6) легкозайmistі рідини;
- 7) легкозайmistі тверді речовини;
- 8) самореактивна хімічна продукція;
- 9) пірофорні рідини;
- 10) пірофорні тверді речовини;
- 11) хімічна продукція, яка самонагрівається;
- 12) хімічна продукція, яка при контакті з водою виділяє легкозайmistі гази;
- 13) рідини, які окиснюють;
- 14) тверді речовини, які окиснюють;
- 15) органічні пероксиди;
- 16) хімічна продукція, яка спричиняє корозію металів;
- 17) десенсибілізована вибухова хімічна продукція;
- 18) хімічна продукція, яка проявляє гостру токсичність у разі впливу на організм людини;
- 19) хімічна продукція, яка спричиняє ураження (подразнення) шкіри;
- 20) хімічна продукція, яка спричиняє серйозні пошкодження (подразнення) органів зору;
- 21) хімічна продукція, яка спричиняє сенсибілізацію (алергічну реакцію) у дихальних шляхах або на шкірі;
- 22) хімічна продукція, яка має мутагенні властивості;
- 23) хімічна продукція, яка має канцерогенні властивості;
- 24) хімічна продукція, яка проявляє токсичність для репродуктивної системи людини;

25) хімічна продукція, яка проявляє вибірккову токсичність для органів-мішеней та (або) систем органів за умови одноразового впливу;

26) хімічна продукція, яка проявляє вибірккову токсичність для органів-мішеней та (або) систем органів за умови багаторазового впливу;

27) хімічна продукція, яка спричиняє небезпеку токсичної аспірації;

28) хімічна продукція, яка проявляє токсичність для водних біоресурсів;

29) хімічна продукція, яка руйнує озоновий шар.

6. Критерії та правила класифікації небезпечності хімічної продукції затверджуються Кабінетом Міністрів України.

7. Класифікація небезпечності хімічної продукції проводиться виробниками або імпортерами хімічної продукції до початку виробництва хімічної продукції або надання на ринку.

8. Виробники або імпортери подають дані про класифікацію небезпечності для хімічних речовин, які вводяться в обіг, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

9. На основі отриманих даних про класифікацію небезпечності хімічних речовин формується реєстр класифікації небезпечності та елементів інформації про небезпеку хімічної продукції.

10. Реєстр класифікації небезпечності та елементів інформації про небезпеку хімічної продукції є складовою Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

11. Відповідно до визначеної класифікації небезпечності хімічних речовин, а також потенційної можливості їх використання для усвідомленого завдання шкоди здоров'ю людини та/або довкіллю, здійснення терористичного акту або для створення хімічної, вогнепальної, запалювальної, ракетної та самохідної підводної вибухової зброї центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, формуються такі переліки:

1) особливо небезпечних хімічних речовин;

2) отруйних хімічних речовин;

3) хімічних речовин подвійного використання.

12. Порядок формування та ведення переліків, визначених частиною одинадцятою цієї статті, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 36. Маркування та пакування хімічної продукції

1. На упаковку або іншу тару небезпечної хімічної продукції, яка виробляється або надається на ринку, наноситься інформація про небезпеку

відповідно до Узгодженої на глобальному рівні системи класифікації небезпеки та маркування хімічної продукції (GHS) із зазначенням таких елементів:

- 1) назва, адреса та телефонний номер постачальника;
- 2) номінальна кількість хімічної продукції в упаковці;
- 3) ідентифікатор хімічної продукції;
- 4) піктограма (піктограми) небезпеки;
- 5) сигнальне слово;
- 6) види небезпечного впливу;
- 7) попередження щодо небезпечного впливу;
- 8) додаткова інформація.

2. Маркування небезпечної хімічної продукції проводиться з метою інформування користувачів щодо небезпечних властивостей та заходів із запобігання та реагування на негативний вплив.

3. Правила використання інформації про небезпеку хімічної продукції визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Вимоги до упаковки хімічної продукції:

1) дизайн та конструкція упаковки повинні унеможливити вивільнення хімічної продукції з неї, крім випадків, якщо додатково передбачено застосування спеціальних захисних пристроїв;

2) матеріали упаковки та кріплення мають бути стійкими до руйнування або утворення небезпечних речовин внаслідок взаємодії з хімічною продукцією;

3) упаковка та кріплення повинні бути достатньо міцними та цілісними для унеможливлення випадкового послаблення кріплення та для забезпечення стійкості до механічних навантажень і напруги, які можуть виникати під час поводження з хімічною продукцією;

4) упаковка, обладнана змінними кріпленнями, повинна мати конструкцію, яка передбачає можливість повторної фіксації кріплення без можливості вивільнення хімічної продукції.

5. Упаковка небезпечної хімічної продукції не повинна мати вигляд чи дизайн, який приваблює дітей або здатний викликати їх цікавість чи який схожий на упаковки харчових продуктів, кормів для тварин, лікарських та/або косметичних засобів.

6. Обіг небезпечної хімічної продукції без нанесення інформації про небезпеку хімічної продукції або в упаковці, яка не відповідає вимогам цієї статті, забороняється.

Стаття 37. Ідентифікація хімічних речовин

1. Для хімічної речовини, яка виробляється, імпортується або надається на ринку, проводиться її ідентифікація.

2. Ідентифікація хімічної речовини проводиться з метою однозначного та чіткого визначення структури і складу хімічної речовини.

3. Відповідальними за проведення ідентифікації хімічної речовини є виробник чи імпортер хімічної речовини або хімічної продукції.

4. Ідентифікація хімічної речовини включає визначення:

1) назви хімічної речовини відповідно до номенклатури Міжнародного союзу теоретичної та прикладної хімії (ІЮПАК) або її тривіальної назви, або іншої міжнародної визнаної назви;

2) реєстраційного номера, встановленого Хімічною реферативною службою (CAS) (за наявності);

3) хімічної та структурної формул хімічної речовини;

4) складу хімічної речовини.

5. Залежно від визначеного складу хімічної речовини додатково визначається один з таких типів хімічної речовини:

1) однокомпонентна хімічна речовина;

2) багатокомпонентна хімічна речовина;

3) хімічна речовина невизначеного або змінного складу.

6. Ідентифікація хімічної речовини здійснюється за результатами аналітичного дослідження за такими методами:

1) абсорбційна спектроскопія в ультрафіолетовому та видимому спектрі випромінювання (UV/Vis);

2) інфрачервона спектроскопія (IR);

3) ядерна магнітно-резонансна спектроскопія (NMR);

4) мас-спектроскопія (MS);

5) рентгенодифракційний аналіз (XRD);

6) рентгенофлуоресцентний аналіз (XRF);

7) атомно-абсорбційний спектральний аналіз (AAS);

8) газова хроматографія (GC);

9) високоефективна рідинна хроматографія (HPLC).

7. Уповноважені органи виконавчої влади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією за необхідності можуть визначати додаткові сучасні методи аналітичного дослідження хімічних речовин.

Стаття 38. Державна реєстрація хімічних речовин

1. Хімічна речовина, яка виробляється, імпортується або надається на ринку, підлягає обов'язковій державній реєстрації.

2. Державна реєстрація хімічних речовин здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Підставою для проведення державної реєстрації хімічної речовини є річна сумарна масова кількість її надання на ринку суб'єктом господарювання або хімічної продукції, яка становить 1 тону на рік або більше.

4. Суб'єкти господарювання, які є наступними в ланцюгу постачання хімічної речовини або хімічної продукції, не повинні проходити процедуру державної реєстрації хімічної речовини за умови проходження процедури державної реєстрації для такої хімічної речовини попереднім учасником ланцюга постачання, яка враховує річну сумарну масову кількість використання хімічної речовини суб'єктом господарювання, який є наступним у ланцюгу постачання.

5. Для проходження процедури державної реєстрації хімічної речовини суб'єкт господарювання подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, заяву про проведення державної реєстрації хімічної речовини.

6. Подання суб'єктом господарювання заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснюється у друкованому вигляді або електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, Інформаційну систему управління хімічною безпекою, а рішення про державну реєстрацію (відмову в державній реєстрації) - виключно в електронній формі. Заяву може подавати особа, уповноважена суб'єктом господарювання.

7. До заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини додаються:

1) відомості про хімічну речовину:

а) назва хімічної речовини відповідно до номенклатури ІЮПАК;

б) інші назви хімічної речовини (тривіальні назви, торгові назви, аббревіатура);

в) реєстраційний номер, установлений Хімічною реферативною службою (номер CAS) (за наявності);

г) інші ідентифікатори хімічної речовини (за наявності);

г) хімічна і структурна формули хімічної речовини (включаючи позначення специфікації спрощеного представлення молекул у рядку введення, за наявності);

д) інформація щодо оптичної активності та типового співвідношення (стерео) ізомерів хімічної речовини (у разі наявності та відповідності);

е) молекулярна маса або діапазон молекулярних мас хімічної речовини;

є) ступінь чистоти хімічної речовини (концентрація основного компонента або основних компонентів у відсотках);

ж) ідентифікатори домішок, включаючи ізомери та побічні продукти;

з) концентрація основних домішок у відсотках;

и) ідентифікатори та концентрація у порядку зменшення (у мільйонних долях або у відсотках) добавок (наприклад стабілізуючі або інгібіторні реагенти);

і) результати аналітичних досліджень, проведених з метою ідентифікації хімічної речовини відповідно до [статті 37](#) цього Закону;

2) відомості щодо визначених видів використання хімічної речовини або хімічної продукції, для яких надається заява про державну реєстрацію;

3) дані щодо класифікації небезпеки хімічної речовини відповідно до [статті 35](#) цього Закону;

4) резюме досліджень небезпечних властивостей хімічної речовини, які включають опис цілей, методів, результатів та висновків цих досліджень;

5) інструкція з безпечного використання хімічної речовини;

6) звіт про безпечність хімічної речовини як результат проведеної оцінки безпечності хімічної речовини відповідно до [статті 25](#) цього Закону або інформація щодо рівнів впливу на здоров'я людини та/або довкілля хімічної речовини, якщо проведення оцінки безпечності хімічної речовини не вимагається;

7) пропозиції щодо проведення нових випробувань хімічної речовини, якщо для проведення оцінки безпечності хімічної речовини необхідні результати нових випробувань;

8) запит щодо збереження конфіденційної інформації, що надається у заяві про проведення державної реєстрації хімічної речовини;

9) документальне підтвердження інформації про реєстрацію хімічної речовини у відповідному діапазоні масової кількості надання хімічної речовини на ринку Європейського Союзу (за наявності);

10) відомості про розрахунок розміру та здійснення оплати за проведення державної реєстрації хімічної речовини.

8. У разі подання заяви про проведення державної реєстрації ідентичної хімічної речовини суб'єкт господарювання може посилатися на відповідні документи, які надавалися раніше іншими суб'єктами господарювання, якщо вони офіційно дозволяють робити такі посилання.

9. У разі подання суб'єктами господарювання заяви про проведення державної реєстрації ідентичної хімічної речовини вони повинні спільно подавати інформацію відповідно до пунктів 3, 4, 6 та 7 частини сьомої цієї статті.

10. Правила спільного подання інформації у заявах про проведення державної реєстрації ідентичної хімічної речовини визначаються Кабінетом Міністрів України.

11. Форми документів, що додаються до заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

12. Прийняття рішення про державну реєстрацію хімічної речовини або відмову у державній реєстрації здійснюється протягом 30 календарних днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері хімічної безпеки, заяви про проведення державної реєстрації та документів, що додаються до неї.

13. Після прийняття рішення про державну реєстрацію хімічної речовини центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері хімічної безпеки, вносить відповідні дані до Державного реєстру хімічних речовин.

14. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері хімічної безпеки, вносить до Єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі" у формі електронного документа, засвідченого електронним підписом, інформацію про державну реєстрацію хімічної речовини в день її реєстрації.

15. Підставою для прийняття рішення про відмову в державній реєстрації хімічної речовини є:

1) подання суб'єктом господарювання документів не в повному обсязі, що додаються до заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини згідно із встановленим цим Законом переліком;

2) невідповідність результатів аналітичних досліджень, проведених з метою ідентифікації хімічної речовини, відомостям про хімічну речовину, які були додані до заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини, або якщо такі аналітичні дослідження були проведені за невалідними методами, які відрізняються від методів, зазначених у [статті 37](#) цього Закону.

16. Термін дії рішення про державну реєстрацію хімічної речовини є безстроковим.

17. У разі зміни інформації, зазначеної у документах, що додаються до заяви про проведення державної реєстрації, суб'єкти господарювання повинні подати оновлену інформацію до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, з урахуванням правил спільного подання інформації для ідентичних хімічних речовин відповідно до [частини десятої](#) цієї статті.

18. За проведення державної реєстрації хімічної речовини справляється плата. Базовим нормативом плати за проведення державної реєстрації хімічної речовини є розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день подання заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини.

19. Розмір плати визначається з урахуванням коефіцієнтів:

1) масової кількості хімічної речовини, яку заявник вводить в обіг або має такий намір;

2) індивідуального чи спільного способу подання інформації, що додається до заяви;

3) належності заявника до певних категорій суб'єктів господарювання (малого, середнього чи мікропідприємництва);

4) типу процедури державної реєстрації хімічної речовини.

20. Для розрахунку розміру плати встановлюються такі значення коефіцієнтів:

1) масової кількості хімічної речовини, яку заявник надає на ринку:

від 1 тонни до 10 тонн на рік - 2,5;

від 10 тонн до 100 тонн на рік - 5;

від 100 тонн до 1000 тонн на рік - 25;

1000 тонн на рік або більше - 50;

2) способу надання інформації, що додається до заяви:

індивідуальне надання інформації - 2;

спільне надання інформації - 1;

3) типу процедури державної реєстрації хімічної речовини:

державна реєстрація хімічної речовини - 2;

державна реєстрація проміжної хімічної речовини - 0,5;

державна реєстрація хімічної речовини, зареєстрованої в Європейському Союзі, - 0,5;

4) належності заявника до певної категорії суб'єктів господарювання:

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів мікропідприємництва, - 0,25;

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів малого підприємництва, - 0,5;

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів середнього підприємництва, - 0,75;

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів великого підприємництва, - 1.

21. Розмір плати обчислюється шляхом множення базового нормативу плати на відповідний коефіцієнт.

22. Умови звільнення заявника від проведення державної реєстрації хімічних речовин та критерії суворо контрольованих умов виробництва або використання проміжних хімічних речовин визначаються Кабінетом Міністрів України.

23. Хімічні речовини, які не пройшли процедуру ідентифікації відповідно до [статті 37](#) цього Закону, не допускаються до державної реєстрації.

Стаття 39. Державний реєстр хімічних речовин

1. Державний реєстр хімічних речовин створюється для цілей систематизації інформації про хімічні речовини, які виробляються, імпортуються або надаються на ринку.

2. Державний реєстр хімічних речовин є складовою Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

3. Ведення Державного реєстру хімічних речовин здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 40. Виробництво, імпорт хімічної продукції та безпека персоналу хімічної галузі

1. Виробництво хімічної продукції здійснюється за умов забезпечення безпеки персоналу суб'єктів господарювання, населення, яке перебуває у зоні можливого забруднення у разі хімічного інциденту у суб'єктів господарювання

або технологічних викидів суб'єктів господарювання, а також захисту довкілля від небезпечного впливу небезпечних хімічних речовин.

2. Виробництво, використання та обіг особливо небезпечних хімічних речовин, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, обмежуються відповідно до [статті 45](#) цього Закону.

3. До виробництва хімічної продукції допускається персонал, який має спеціальність та кваліфікацію відповідно до характеру виробничих робіт і процесів, знання та навички з реагування на хімічні інциденти, використання засобів індивідуального захисту та надання домедичної допомоги.

4. Не дозволяється допуск до виробничих робіт і процесів персоналу без відповідного спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту, а також у разі порушення правил їх застосування.

5. Перед початком виробництва хімічної продукції виробник зобов'язаний:

1) ідентифікувати хімічні речовини, які він виробляє та які використовує у виробничих процесах;

2) провести класифікацію безпеки хімічної продукції, яку він виробляє, та розробити інформацію про безпеку - у разі, якщо хімічна продукція була класифікована як небезпечна;

3) провести оцінку безпечності хімічної речовини для хімічних речовин, які виробляються, у тому числі у складі хімічної продукції, в індивідуальній кількості, що становить 10 тонн або більше на рік;

4) визначити види використання хімічної продукції, яку він виробляє;

5) пройти процедуру державної реєстрації хімічних речовин, які він виробляє в індивідуальній кількості, що становить 1 тону або більше на рік;

6) отримати дозвіл на використання отруйної хімічної речовини у разі, якщо здійснюється виробництво або використання таких хімічних речовин;

7) отримати дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, у разі її використання як сировини або допоміжного реагенту у виробничих процесах, якщо такий дозвіл відсутній у виробника цієї речовини для відповідного виду використання;

8) отримати дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, якщо він планує продовжити виробництво такої речовини після початку її виведення з ринку та забезпечити використання споживачами протягом певного часу;

9) зареєструвати повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини у передбачених законодавством випадках;

10) розробити та надати споживачу хімічної продукції паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання залежно від небезпечності хімічної продукції;

11) отримати від постачальника хімічної продукції паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання та застосувати рекомендовані постачальником заходи щодо захисту персоналу суб'єктів господарювання галузі хімічної промисловості та докiлля від несприятливого впливу хімічних речовин, враховуючи конкретні умови праці, виявлені ризики для здоров'я і життя працівників та будь-які додаткові ризики, пов'язані з виробництвом хімічної продукції;

12) забезпечувати дотримання вимог, передбачених [статтею 30](#) цього Закону, - у разі виробництва або використання хімічних речовин подвійного використання у кількості, що перевищує встановлений ліміт.

6. Перед імпортом хімічної продукції імпортер зобов'язаний:

1) ідентифікувати хімічні речовини, які він імпортує та надає на ринку;

2) провести класифікацію небезпеки хімічної продукції, яку він імпортує, та розробити інформацію про небезпеку - у разі, якщо хімічна продукція класифікована як небезпечна;

3) провести оцінку безпечності хімічних речовин, які імпортуються, у тому числі у складі хімічної продукції, в індивідуальній кількості, що становить 10 тонн або більше на рік;

4) визначити види використання хімічної продукції, яку він імпортує та надає на ринку;

5) пройти процедуру державної реєстрації хімічних речовин, які він імпортує в індивідуальній кількості, що становить 1 тону або більше на рік;

6) отримати дозвіл на використання отруйної хімічної речовини у разі, якщо здійснюється її імпорт та надання на ринку;

7) отримати дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, якщо він планує продовжити надання на ринку такої хімічної речовини (групи хімічних речовин) після початку її виведення з ринку та забезпечити використання споживачами протягом певного часу;

8) зареєструвати повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини у передбачених законодавством випадках;

9) надати споживачу хімічної продукції паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання;

10) отримати від виробника хімічної продукції паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання та надати їх споживачу хімічної продукції;

11) забезпечувати дотримання вимог, передбачених [статтею 30](#) цього Закону, у разі імпорту або використання хімічних речовин подвійного використання у кількості, що перевищує встановлені ліміти.

7. Іноземний виробник хімічної продукції може виконати вимоги до імпортерів, визначені [частиною шостою](#) цієї статті, призначивши для цих цілей уповноваженого представника, який є юридичною особою України, та надати імпортеру хімічної продукції всю інформацію щодо виконаних вимог, паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання.

8. У разі застосування вимог [частини сьомої](#) цієї статті іноземним виробником імпортер хімічної продукції такого іноземного виробника звільняється від виконання вимог, передбачених [частиною шостою](#) цієї статті, за умови надання споживачам паспорта безпечності або інструкції з безпечного використання разом з інформацією про державну реєстрацію хімічних речовин та отримані дозволи.

9. Митні органи здійснюють митний контроль та виконують митні формальності, необхідні для пропуску через державний кордон України, випуску у вільний обіг на митній території України хімічної продукції на підставі інформації про державну реєстрацію хімічних речовин, отриманої від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, з використанням механізму "єдиного вікна" відповідно до [Митного кодексу України](#).

Стаття 41. Безпечне поводження з хімічною продукцією

1. Поводження з хімічною продукцією здійснюється за умови забезпечення її безпечності для здоров'я і життя людини та/або довкілля.

2. Для цілей безпечного поводження з хімічною продукцією суб'єкти господарювання та населення повинні дотримуватися таких заходів безпеки:

1) використання технічних засобів контролю впливу на населення та довкілля, засобів індивідуального захисту, рекомендованих виробником та визначених паспортом безпечності хімічної продукції або інструкцією з безпечного використання, під час поводження з хімічною продукцією та утримання їх у належному стані;

2) зазначення інформації про небезпечні властивості хімічної продукції на непромаркованій тарі, у якій зберігається небезпечна хімічна продукція;

3) забезпечення інформування персоналу про небезпеку, наявності попереджувальних знаків щодо небезпеки або потенційного небезпечного впливу хімічної продукції у виробничих або інших приміщеннях, у яких зберігається або використовується хімічна продукція;

4) забезпечення дотримання персоналом особистої гігієни під час та після поводження з хімічною продукцією;

5) розроблення заходів реагування на хімічні інциденти та засобів ліквідації їх наслідків;

б) забезпечення інформування споживачів щодо безпечного поводження з хімічною продукцією та вжиття заходів для мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків відповідно до наявних загроз.

3. Небезпечна хімічна продукція повинна супроводжуватися паспортом безпеки хімічної продукції.

4. Хімічна продукція, яка не супроводжується паспортом безпеки хімічної продукції, повинна супроводжуватися інструкцією з безпечного використання.

5. Правила розроблення паспорта безпеки хімічної продукції та його форма, а також вимоги до інструкції з безпечного використання визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 42. Перевезення та транспортування хімічної продукції

1. Перевезення та транспортування хімічної продукції здійснюються за умови забезпечення її безпеки для здоров'я людини та/або довкілля відповідно до законодавства, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Перевезення небезпечної хімічної продукції здійснюється відповідно до законодавства у сфері перевезення небезпечних вантажів залізничним, морським, річковим, автомобільним та авіаційним транспортом, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

3. Перевезення небезпечної хімічної продукції незалежно від того, чи класифікована така хімічна продукція як небезпечний вантаж, здійснюється за таких обов'язкових умов:

1) застосування спеціального електронного обладнання для здійснення контролю перевезення небезпечної хімічної продукції та відслідковування руху транспортних засобів;

2) супроводження паспортом безпеки хімічної продукції.

4. Транспортування небезпечної хімічної продукції трубопровідним транспортом здійснюється відповідно до законодавства у сфері трубопровідного транспорту.

5. Суб'єкти господарювання трубопровідного транспорту забезпечуються паспортом безпеки хімічної продукції для продукції, транспортування якої вони здійснюють.

Стаття 43. Надання на ринку хімічної продукції

1. Хімічна продукція, яка надається на ринку, повинна відповідати вимогам, встановленим цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

2. Перед введенням в обіг хімічної продукції виробники, імпортери, постачальники та інші суб'єкти господарювання повинні розробити заходи щодо контролю ризиків під час її визначеного використання протягом усього життєвого циклу такої продукції та надати цю інформацію споживачу хімічної продукції як паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання.

Стаття 44. Поводження з відходами хімічної продукції

1. Управління відходами хімічної продукції здійснюється відповідно до законодавства у сфері управління відходами.

2. Класифікація відходів хімічної продукції здійснюється відповідно до законодавства у сфері управління відходами з урахуванням їх походження, складу, властивостей, концентрації та класифікації небезпеки хімічної продукції відповідно до [статті 35](#) цього Закону.

Стаття 45. Обмеження використання хімічних речовин

1. Виробництво, використання або надання на ринку хімічних речовин, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, обмежуються шляхом встановлення:

1) заборони окремих видів використання хімічних речовин або заборони надання хімічних речовин на ринку для окремих видів використання;

2) заборони імпорту продукції, яка містить хімічні речовини, які становлять неконтрольовані ризики для здоров'я людини та/або довкілля;

3) відповідних лімітів концентрацій для хімічних речовин або груп хімічних речовин у складі хімічної продукції чи хімічних виробів або у складі іншої продукції, яка надається на ринку;

4) інших умов використання хімічних речовин з метою контролю їх негативного впливу на здоров'я людини та/або довкілля.

2. Перелік хімічних речовин, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, виробництво, використання або надання на ринку яких обмежується, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3. Включення до Переліку хімічних речовин, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, виробництво, використання або надання на ринку України яких обмежується, здійснюється на підставі висновків за результатами досліджень,

отриманих уповноваженими органами у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

4. Порядок встановлення обмежень виробництва, використання або надання на ринку України хімічної продукції, яка становить неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, та Порядок формування Переліку хімічних речовин, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, виробництво, використання або надання на ринку яких обмежується, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 46. Захист хімічної продукції

1. З метою сприяння захисту життя громадян, майна, продукції, виробничих процесів та інформаційних систем, мінімізації ризику вчинення терористичних актів суб'єкти господарювання, які виробляють, зберігають, транспортують або використовують хімічні речовини подвійного використання, забезпечують належний рівень захисту таких хімічних речовин чи небезпечних хімічних речовин, хімічної продукції чи небезпечної хімічної продукції, яка містить їх у значній концентрації, від несанкціонованого доступу, включаючи здійснення превентивних заходів із запобігання потенційним терористичним актам на виробничих об'єктах, засобах транспортування та місцях зберігання таких хімічних речовин подвійного використання, та захист інформаційних систем від кібератак.

2. Забезпечення захисту хімічних речовин подвійного використання суб'єктами господарювання вважається належним, якщо суб'єкт господарювання виконує такі обов'язкові умови, але не обмежується ними:

1) впроваджує стратегію захисту виробничих об'єктів та складських приміщень, хімічної продукції та персоналу;

2) забезпечує дотримання вимог, передбачених [статтею 31](#) цього Закону;

3) володіє необхідною інформацією про відсутність зв'язків з терористичними організаціями працівників, які мають доступ до хімічних речовин подвійного використання або які можуть його отримати залежно від посади та функцій;

4) систематично проводить навчання персоналу з питань захисту хімічних речовин подвійного використання від несанкціонованого доступу та реагування на вчинення злочинних дій і терористичних актів;

5) зберігає документацію щодо результатів аналізу загроз та уразливості своїх цільових об'єктів, імовірності та наслідків несанкціонованого доступу до хімічних речовин подвійного використання та/або інформаційних систем, плану захисту цільових об'єктів, а також щодо здійснених заходів.

3. Заходи щодо забезпечення захисту хімічних речовин подвійного використання від несанкціонованого доступу, які практично здійснюються, повинні відповідати відповідним планам захисту цільових об'єктів, ухвалених відповідно до [статті 31](#) цього Закону.

Розділ V. ДОЗВІЛЬНА СИСТЕМА У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 47. Дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку

1. Суб'єкти господарювання, які виробляють або використовують особливо небезпечні хімічні речовини, які виводяться з ринку, отримують дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку.

2. Строки виведення особливо небезпечних хімічних речовин з ринку та види їх використання для надання на ринку встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. Суб'єкти господарювання не мають права виробляти, надавати на ринку або використовувати особливо небезпечні хімічні речовини, які виводяться з ринку, без отримання дозволу, крім випадків, якщо:

1) види використання особливо небезпечної хімічної речовини, що надається на ринку, є дозволеними;

2) дата виведення особливо небезпечної хімічної речовини з ринку ще не настала;

3) дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, отримано попереднім або наступним учасником ланцюга постачання;

4) особливо небезпечна хімічна речовина, яка виводиться з ринку, використовується виключно у науково-технічних та дослідно-технологічних цілях;

5) особливо небезпечна хімічна речовина, яка виводиться з ринку, використовується у складі засобів захисту рослин (пестицидів), які підпадають під дію законодавства про пестициди і агрохімікати;

6) особливо небезпечна хімічна речовина, яка виводиться з ринку, використовується у складі дезінфекційних засобів (біоцидів), які підпадають під дію законодавства у сфері захисту населення від інфекційних хвороб;

7) особливо небезпечна хімічна речовина, яка виводиться з ринку, використовується як моторне паливо або котельне паливо, які підпадають під дію законодавства щодо встановлених вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив;

8) особливо небезпечна хімічна речовина, яка виводиться з ринку, використовується у складі суміші у концентрації меншій за 0,1 відсотка за масою;

9) особливо небезпечна хімічна речовина, яка виводиться з ринку, є проміжною хімічною речовиною;

10) здійснюється ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій;

11) на території України або в окремих її місцевостях введено правовий режим воєнного стану.

4. Дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, отримують суб'єкти господарювання у разі необхідності продовження використання такої хімічної речовини ними та/або іншими суб'єктами господарювання протягом певного часу після початку її виведення з ринку.

5. Видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

6. Порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Критерії та процедури визначення особливо небезпечних хімічних речовин, які виводяться з ринку, та Порядок ведення переліку особливо небезпечних хімічних речовин, які виводяться з ринку, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

8. Подання суб'єктом господарювання заяви про отримання (переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснюється у друкованому вигляді або електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, Інформаційну систему забезпечення хімічної безпеки, а рішення про відмову у видачі - виключно в електронній формі. Заяву може подавати особа, уповноважена суб'єктом господарювання.

9. Заяву про отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, може бути подано для однієї хімічної речовини та/або для групи хімічних речовин.

10. До заяви про отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, додаються:

1) відомості про хімічну речовину:

назва хімічної речовини відповідно до номенклатури ІЮПАК;

інші назви хімічної речовини (тривіальні назви, торгові назви, аббревіатура);

реєстраційний номер, встановлений Хімічною реферативною службою (номер CAS) (за наявності);

інші ідентифікатори хімічної речовини (за наявності);

хімічна і структурна формули хімічної речовини (включаючи позначення специфікації спрощеного представлення молекул у рядку введення) (за наявності);

інформація про оптичну активність та типове співвідношення (стерео) ізомерів хімічної речовини (у разі наявності та відповідності);

молекулярна маса або діапазон молекулярних мас хімічної речовини;

ступінь чистоти хімічної речовини (концентрація основного компонента або основних компонентів у відсотках);

ідентифікатори домішок, включаючи ізомери та побічні продукти;

концентрація основних домішок у відсотках;

ідентифікатори та концентрація у порядку зменшення (у мільйонних долях або у відсотках) добавок (наприклад стабілізуючі або інгібіторні реагенти);

2) відомості про визначені види використання хімічної речовини або хімічної продукції, щодо якої подається заява про отримання дозволу;

3) звіт про безпечність хімічної речовини за результатом проведеної оцінки безпечності хімічної речовини відповідно до [статті 25](#) цього Закону, якщо він не був поданий під час процедури державної реєстрації хімічної речовини відповідно до [статті 38](#) цього Закону;

4) результати аналізу щодо можливості заміщення особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, альтернативною речовиною, враховуючи технічну можливість та економічну доцільність, а також інформація про науково-дослідницьку діяльність заявника з такого питання;

5) план заміщення особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, якщо альтернативні хімічні речовини або технології визначені під час проведення аналізу щодо можливості заміщення особливо небезпечної хімічної речовини альтернативною речовиною;

6) результати соціально-економічного аналізу наслідків відмови в наданні дозволу;

7) обґрунтування щодо можливості неврахування під час розгляду заяви про отримання дозволу певних ризиків для здоров'я людини та довкілля внаслідок:

викидів в атмосферне повітря, для яких отримано дозвіл на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

скидів у водні об'єкти, для яких отримано дозвіл на спеціальне водокористування;

8) відомості про страхування відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути завдано довкіллю та/або життю, здоров'ю і майну третіх осіб під час використання небезпечних хімічних речовин;

9) відомості про розрахунок розміру та здійснення оплати за видачу дозволу.

11. У разі якщо заяву про отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, вже подано для розгляду іншим суб'єктом господарювання або такий дозвіл вже надано іншому суб'єкту господарювання, заявник для отримання дозволу на такий самий вид використання для ідентичної хімічної речовини або групи хімічних речовин може посилатися на відповідні документи, подані раніше іншим суб'єктом господарювання, якщо він офіційно дозволяє робити такі посилання заявнику.

12. Форма документів, що додаються до заяви про отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

13. Граничним строком подання заяви про отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, є строк, що становить два місяці до настання дати заборони надання на ринку особливо небезпечної хімічної речовини.

14. Видача або відмова у видачі дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, здійснюється протягом 30 календарних днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, заяви та документів, необхідних для його видачі.

15. За видачу дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, справляється плата.

16. Базовим нормативом плати за видачу дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, є розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття рішення про видачу такого дозволу.

17. Розмір плати розраховується з урахуванням коефіцієнтів:

1) строку дії дозволу;

2) кількості видів використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку;

3) кількості особливо небезпечних хімічних речовин, які виводяться з ринку, зазначеної у заяві про отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини;

4) обсягу використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку.

18. Для розрахунку розміру плати встановлюються такі значення коефіцієнтів:

1) коефіцієнт строку дії дозволу:

до шести місяців - 1;

від шести місяців до одного року - 2;

від одного року до півтора року - 3;

від півтора року до двох років - 5;

від двох років до трьох років - 7;

від трьох років до чотирьох років - 10;

від чотирьох років до п'яти років - 20;

2) кількості видів використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, для кількості:

1-1;

від 1 до 3 включно - 2;

від 4 до 5 включно - 3;

від 6 до 7 включно - 5;

від 8 до 10 включно - 7;

понад 10-10;

3) кількості особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, зазначеної у заяві про отримання дозволу, для кількості:

1-1;

від 1 до 3 включно - 2;

від 4 до 5 включно - 3;

від 6 до 7 включно - 5;

від 8 до 10 включно - 7;

понад 10-10;

4) обсягу використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку:

від 0,1 тонни до 1 тонни включно - 1;

від 1 тонни до 10 тонн включно - 2,5;

від 10 тонн до 100 тонн включно - 5;

від 100 тонн до 1000 тонн включно - 25;

понад 1000 тонн - 50.

19. Розмір плати обчислюється шляхом множення базового нормативу плати на відповідний коефіцієнт.

20. Строк дії дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, розраховується суб'єктом господарювання самостійно з урахуванням дати початку і дати закінчення строку виведення речовини з ринку та не може перевищувати п'ять років.

21. Під час розгляду заяви про отримання (переоформлення) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, здійснюється перевірка ефективності заходів контролю ризиків для здоров'я людини та/або довкілля під час використання хімічної речовини, зазначених у звіті заявника про безпечність хімічної речовини на отримання дозволу, з урахуванням даних щодо викидів та можливого вивільнення хімічної речовини, а також ризиків під час використання.

22. Перевірка ефективності заходів контролю ризиків не проводиться для:

1) хімічних речовин, для яких неможливо визначити безпечні рівні впливу хімічної речовини на здоров'я людини та/або довкілля або показники прогнозованої концентрації, яка не спричиняє негативних наслідків, у процесі проведення оцінки безпечності хімічної речовини;

2) хімічних речовин, визначених як стійкі, біоаккумулятивні та токсичні для довкілля або дуже стійкі, дуже біоаккумулятивні та дуже токсичні для довкілля відповідно до критеріїв, встановлених Кабінетом Міністрів України;

3) хімічних речовин, які мають властивості ендокринних руйнівників або щодо яких існує наукове доведення еквівалентного рівня небезпеки порівняно з небезпекою, визначеною цим пунктом.

23. Під час розгляду заяви про отримання (переоформлення) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, здійснюється розгляд результатів аналізу щодо можливості заміщення особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, альтернативною речовиною, плану заміщення особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, інформації щодо ризиків, пов'язаних із використанням альтернативних хімічних речовин або технологій, та іншої важливої інформації

щодо можливості зниження ризиків під час використання альтернативних хімічних речовин.

24. Якщо заходи контролю ризиків визначаються як неефективні або у разі відсутності можливості заміни особливо небезпечної хімічної речовини альтернативними хімічними речовинами або технологіями, додатково здійснюється розгляд доказів того, що соціально-економічна вигода від використання хімічної речовини переважає ризики для здоров'я людини та/або довкілля, та соціально-економічних наслідків у разі відмови у наданні дозволу.

25. Підставою для переоформлення дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, є:

1) зміна обставин контролю ризиків для здоров'я людини та довкілля та/або результатів соціально-економічного аналізу наслідків відмови в наданні дозволу;

2) отримання інформації про можливість заміни особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, на альтернативну речовину;

3) виникнення або визначення неконтрольованих ризиків від використання особливо небезпечної хімічної речовини для здоров'я людини та/або довкілля;

4) накладення відповідно до [статті 45](#) цього Закону нових обмежень та/або заборони виробництва, використання та обігу особливо небезпечної речовини, яка виводиться з ринку, яким суперечить наданий дозвіл.

26. Переоформлення дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, здійснюється безоплатно протягом двох календарних днів за заявою, до якої додається дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, який підлягає переоформленню, та документи, визначені [частиною десятою](#) цієї статті.

27. Підставою для прийняття рішення про відмову у видачі (переоформленні) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, є:

1) подання суб'єктом господарювання не в повному обсязі документів, необхідних для одержання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, згідно з переліком, встановленим цим Законом;

2) виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;

3) накладення обмежень або заборони виробництва, використання та обігу відповідно до [статті 45](#) цього Закону особливо небезпечної речовини, яка виводиться з ринку, що суперечать отриманню дозволу.

28. Рішення про анулювання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, приймається центральним органом

виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, на підставах, визначених [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

29. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, який видав дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у вигляді анулювання дозволу на підставах, визначених [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

30. Суб'єкти господарювання, які отримали дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, зобов'язані:

1) забезпечувати переоформлення дозволу - у разі настання підстав, визначених законом;

2) здійснювати заходи контролю ризиків для здоров'я людини та/або довкілля під час використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку;

3) надавати інформацію про номер дозволу та вжиті заходи щодо контролю ризиків наступним користувачам - у разі якщо дозвіл отримано для визначеного виду використання;

4) зазначати номер дозволу на маркуванні особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, - у разі її наявності в обігу;

5) забезпечувати інформування протягом доби центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, про порушення технологічної дисципліни, виникнення хімічного інциденту, що призвели до отруєння населення або забруднення довкілля, шляхом застосування Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

31. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, отримує необхідні документи або інформацію без участі заявника на підставі поданих у заяві відомостей, у тому числі шляхом доступу до інформаційних систем або баз даних інших суб'єктів надання адміністративних послуг, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, або через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Стаття 48. Повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини

1. Суб'єкти господарювання, які використовують альтернативні назви хімічних речовин в інформаційному супроводі хімічної продукції, зобов'язані надсилати відповідне повідомлення до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

2. Суб'єкти господарювання не мають права зазначати альтернативні назви хімічних речовин в інформації про небезпеку хімічної продукції або в паспорті безпечності хімічної продукції без реєстрації повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини.

3. Повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини надсилаються суб'єктами господарювання, які виробляють, імпортують або використовують хімічну продукцію, яка є сумішшю хімічних речовин, для певної хімічної речовини у складі такої суміші, якщо заявник надасть аргументовану інформацію, що розкриття ідентифікації такої хімічної речовини порушує права його інтелектуальної власності та комерційну таємницю.

4. За результатом розгляду повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, приймає рішення про внесення до державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини.

5. Порядок реєстрації повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини для продукції із вмістом отруйних хімічних речовин, особливо небезпечних хімічних та їдких хімічних речовин не подається.

7. Подання суб'єктом господарювання повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснюється у друкованому вигляді або електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, Інформаційну систему забезпечення хімічної безпеки, а рішення про відмову у використанні - виключно в електронній формі. Повідомлення може подавати особа, уповноважена суб'єктом господарювання.

8. До повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини додаються:

1) відомості про хімічну продукцію (суміш), яка містить хімічну речовину:

торгова назва хімічної продукції;

класифікація небезпеки хімічної продукції відповідно до Узгодженої на глобальному рівні системи класифікації та маркування хімічної продукції (GHS);

2) відомості про хімічну речовину:

назва хімічної речовини відповідно до номенклатури ІЮПАК;

інші назви хімічної речовини (тривіальні назви, торгові назви, аббревіатура);

реєстраційний номер, установлений Хімічною реферативною службою (номер CAS) (за наявності);

інші ідентифікатори хімічної речовини (за наявності);

класифікація небезпеки хімічної речовини відповідно до Узгодженої на глобальному рівні системи класифікації та маркування хімічної продукції (GHS);

концентрація хімічної речовини у складі хімічної продукції у відсотках;

альтернативна назва хімічної речовини, яку заявник планує використовувати;

3) обґрунтування надання необхідної інформації споживачу для забезпечення виконання заходів з охорони праці працівників та/або здоров'я громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства без зазначення справжньої назви хімічної речовини;

4) обґрунтування порушення прав інтелектуальної власності та недоцільності розкриття комерційної таємниці заявника у разі розкриття ідентифікації хімічної речовини в інформації про небезпеку або в паспорті безпечності хімічної продукції;

5) відомості про розрахунок розміру та здійснення оплати за включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини.

9. Форми документів, що додаються до повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

10. За включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини справляється плата у розмірі п'яти прожиткових мінімумів для працездатних осіб, що діє на день прийняття рішення про включення до Державного реєстру, з урахуванням коефіцієнтів належності заявника до певних категорій суб'єктів господарювання (малого, середнього чи мікропідприємництва) та додаткової кількості найменувань хімічної продукції для використання альтернативної назви хімічної речовини з такими значеннями:

1) коефіцієнт належності заявника до певної категорії суб'єктів господарювання:

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів мікропідприємництва, - 0,25;

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів малого підприємництва, - 0,5;

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів середнього підприємництва, - 0,75;

суб'єкт господарювання, що належить до суб'єктів великого підприємництва, - 1;

2) коефіцієнт додаткової кількості найменувань хімічної продукції для використання альтернативної назви хімічної речовини:

використання альтернативної назви хімічної речовини до п'яти найменувань - 1;

використання альтернативної назви хімічної речовини додатково у десяти найменуваннях хімічної продукції - 1,5.

11. Строк розгляду повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини становить 30 робочих днів з дня його одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

12. Рішення про включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини є безстроковим.

13. Під час розгляду повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини здійснюється аналіз інформації, що міститься у поданих заявником документах, та перевірка відповідності хімічної речовини спеціально встановленим законодавством критеріям щодо рівня її небезпечності.

14. Підставою для прийняття рішення про відмову у внесенні повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини є:

1) подання суб'єктом господарювання документів не в повному обсязі;

2) виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;

3) подання повідомлення про використання альтернативної назви для продукції із вмістом отруйної, особливо небезпечної, їдкої хімічної речовини.

15. Рішення про анулювання рішення про включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, на підставах,

визначених [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", а також у випадках:

1) зміни класифікації небезпеки хімічної речовини, що призвело до віднесення її до отруйних, особливо небезпечних хімічних речовин, або у разі такої класифікації небезпеки:

хімічна продукція, яка спричиняє ураження (подразнення) шкіри;

хімічна продукція, яка спричиняє серйозні пошкодження (подразнення) органів зору;

2) виникнення або визначення неконтрольованих ризиків для здоров'я населення або довкілля внаслідок використання хімічної речовини.

16. Анулювання рішення про включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини здійснюється безоплатно протягом 10 робочих днів за заявою суб'єкта господарювання із внесенням відповідного запису до Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини.

17. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, отримує необхідні документи або інформацію без участі суб'єкта звернення на підставі поданих у заяві відомостей, у тому числі шляхом доступу до інформаційних систем або баз даних інших суб'єктів надання адміністративних послуг, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, або через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Стаття 49. Дозвіл на використання отруйної хімічної речовини

1. Суб'єкти господарювання, які виробляють або використовують отруйні хімічні речовини, повинні отримати дозвіл на використання отруйної хімічної речовини.

2. Дозвіл видається для кожної отруйної хімічної речовини із зазначенням виду або видів її використання.

3. Суб'єкти господарювання не мають права виробляти, надавати на ринку або використовувати отруйні хімічні речовини без отримання дозволу на використання отруйної хімічної речовини.

4. Видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання отруйної хімічної речовини здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

5. Порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання отруйної хімічної речовини затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Подання суб'єктом господарювання заяви про отримання (переоформлення, анулювання) дозволу на використання отруйної хімічної речовини до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснюється у друкованому вигляді або електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, Інформаційну систему забезпечення хімічної безпеки, а рішення про відмову у видачі - виключно в електронній формі. Заяву може подавати особа, уповноважена суб'єктом господарювання.

7. Заяви про отримання дозволу на використання отруйної хімічної речовини надаються тільки для власного виду використання заявника, включаючи виробництво.

8. Заяви про отримання дозволу на використання отруйної хімічної речовини надаються щодо однієї хімічної речовини та/або груп хімічних речовин.

9. До заяви про отримання дозволу на використання отруйної хімічної речовини додаються:

1) відомості про хімічну речовину:

назва хімічної речовини відповідно до номенклатури ІЮПАК;

інші назви хімічної речовини (тривіальні назви, торгові назви, аббревіатура);

реєстраційний номер, установлений Хімічною реферативною службою (номер CAS) (за наявності);

інші ідентифікатори хімічної речовини (за наявності);

хімічна і структурна формули хімічної речовини (включаючи позначення специфікації спрощеного представлення молекул у рядку введення) (за наявності);

інформація щодо оптичної активності та типового співвідношення (стерео) ізомерів хімічної речовини (у разі наявності та відповідності);

молекулярна маса або діапазон молекулярних мас хімічної речовини;

ступінь чистоти хімічної речовини (концентрація основного компонента або основних компонентів у відсотках);

ідентифікатори домішок, включаючи ізомери та побічні продукти;

концентрація основних домішок у відсотках;

ідентифікатори та концентрація у порядку зменшення (у мільйонних долях або у відсотках) добавок (наприклад стабілізуючі або інгібіторні реагенти);

2) відомості про визначені види використання хімічної речовини або у складі хімічної продукції, щодо якої подається заява на отримання дозволу на використання;

3) звіт про безпечність хімічної речовини як результат проведеної оцінки безпечності хімічної речовини відповідно до [статті 25](#) цього Закону, якщо він не був наданий під час процедури державної реєстрації хімічної речовини відповідно до [статті 38](#) цього Закону;

4) відомості про здійснення необхідних заходів контролю ризиків;

5) відомості про страхування відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути завдано довкіллю та/або життю, здоров'ю і майну третіх осіб під час використання небезпечних хімічних речовин;

6) відомості про розрахунок розміру та порядок здійснення оплати за видачу дозволу.

10. У разі якщо заяву на отримання дозволу на використання отруйної хімічної речовини вже подано для розгляду іншим суб'єктом господарювання або такий дозвіл вже було надано іншому суб'єкту господарювання, заявник на отримання дозволу для такого самого виду використання ідентичної хімічної речовини або групи хімічних речовин може посилатися на відповідні документи, які були надані раніше іншим суб'єктом господарювання, якщо він офіційно дозволив заявнику робити такі посилання.

11. Форми документів, що додаються до заяви про отримання дозволу на використання отруйної хімічної речовини, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

12. Видача або надання відмови у видачі дозволу на використання отруйної хімічної речовини здійснюється протягом 30 календарних днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, заяви та документів, необхідних для його видачі.

13. За видачу дозволу на використання отруйної хімічної речовини справляється плата, розмір якої обчислюється шляхом множення базового нормативу плати на відповідні коефіцієнти.

Суб'єкти господарювання, які надають послуги централізованого водопостачання, отримують дозволи на використання отруйної хімічної речовини на безоплатній основі.

14. Базовим нормативом плати за видачу дозволу на використання отруйної хімічної речовини є розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття рішення про видачу такого дозволу.

15. Розмір плати розраховується з урахуванням коефіцієнтів:

- 1) кількості отруйних хімічних речовин;
- 2) обсягів використання отруйних хімічних речовин;
- 3) кількості видів використання отруйних хімічних речовин.

16. Для розрахунку розміру плати встановлюються такі значення коефіцієнтів:

- 1) коефіцієнт кількості отруйних хімічних речовин:

кількість отруйних хімічних речовин 1-1;

кількість отруйних хімічних речовин від 1 до 3 включно - 1,5;

кількість отруйних хімічних речовин від 4 до 5 включно - 2;

кількість отруйних хімічних речовин від 6 до 10 включно - 2,5;

кількість отруйних хімічних речовин понад 10-3;

- 2) коефіцієнт обсягу використання хімічних речовин:

до 1 тонни - 1;

від 1 тонни до 10 тонн включно - 2;

від 11 тонн до 40 тонн включно - 3;

від 41 тонни до 100 тонн включно - 4;

понад 100 тонн - 5;

- 3) коефіцієнт кількості видів використання отруйної хімічної речовини:

1-1;

від 1 до 3 включно - 2;

понад 3-3.

17. Строк дії дозволу на використання отруйної хімічної речовини становить три роки.

18. Підставами для переоформлення дозволу на використання отруйної хімічної речовини є:

- 1) зміна визначених видів використання хімічної речовини або хімічної продукції, для яких надається заява на отримання дозволу;

- 2) зміна необхідних заходів контролю ризиків.

19. Переоформлення дозволу на використання отруйної хімічної речовини здійснюється безоплатно протягом двох робочих днів за заявою, до якої додаються дозвіл на використання отруйної хімічної речовини, який підлягає переоформленню, та документи, зазначені в частині дев'ятій цієї статті.

20. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі (переоформлення) дозволу на використання отруйної хімічної речовини є:

1) подання суб'єктом господарювання не в повному обсязі документів, необхідних для одержання дозволу на використання отруйної хімічної речовини, згідно з переліком, встановленим цим Законом;

2) виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей.

21. Рішення про анулювання дозволу на використання отруйної хімічної речовини приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, на підставах, визначених [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", а також у разі отримання інформації про виникнення або визначення неконтрольованого ризику для здоров'я людини та/або довкілля внаслідок використання хімічної речовини.

22. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у виді анулювання відповідно до підстав, визначених [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

23. Суб'єкти господарювання, які отримали дозвіл на використання отруйної хімічної речовини, зобов'язані:

1) здійснювати заходи контролю ризиків для здоров'я людини та/або довкілля під час виробництва або використання отруйної хімічної речовини;

2) забезпечувати інформування протягом доби центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, щодо порушення технологічної дисципліни, виникнення хімічного інциденту, що призвели до отруєння населення або забруднення довкілля, шляхом застосування Інформаційної системи забезпечення хімічної безпеки.

24. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, отримує необхідні документи або інформацію без участі суб'єкта звернення на підставі поданих у заяві відомостей, у тому числі шляхом доступу до інформаційних систем або баз даних інших суб'єктів надання адміністративних послуг, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, або через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Розділ VI. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ХІМІЧНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 50. Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією - це превентивна діяльність органів, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, спрямована на виявлення та запобігання порушенням вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

2. Органами, уповноваженими здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах промислової безпеки, охорони праці, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину та захисту рослин, санітарного та епідемічного благополуччя населення та гігієни праці, державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу, державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів (далі - органи державного нагляду (контролю)).

3. Державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", цього Закону та інших законодавчих актів.

4. Органи державного нагляду (контролю) уповноважені організувати та здійснювати державний нагляд (контроль) щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Стаття 51. Способи здійснення державного нагляду (контролю)

1. Заходи державного контролю здійснюються відповідно до [Закону України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

1. Заходи державного контролю здійснюються відповідно до [Закону України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

2. Державний контроль за дотриманням вимог щодо забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією реалізується у формі заходів державного контролю, у рамках яких здійснюється запобігання порушенням,

перевірка дотримання органами державної влади та органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та фізичними особами вимог законодавства про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією, виявлення та фіксація порушень, установлення винних осіб та притягнення їх до відповідальності.

3. Заходи державного контролю за дотриманням вимог щодо забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюються на всій території України відповідно до розподілу повноважень органів державного нагляду (контролю).

Якщо об'єкт нагляду (контролю) перебуває у спільній власності (господарському віданні, оперативному управлінні, володінні чи користуванні) двох або більше суб'єктів, вони несуть солідарну відповідальність за дотримання (виконання) вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією на об'єкті нагляду, якщо інше не передбачено умовами договору між ними. Заходи державного нагляду (контролю) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією до таких суб'єктів здійснюються одночасно.

4. Заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог щодо забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюються без попередження, крім планових заходів.

5. Позапланові заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог щодо забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюються відповідно до законодавства.

6. Органи державного нагляду (контролю) фіксують заходи державного нагляду (контролю) чи окремі дії технічними приладами і засобами, що мають функції фото- та/або відеозйомки, аудіо- та/або відеозапису, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

7. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), затверджуються Кабінетом Міністрів України та повинні містити кількісні та якісні характеристики і розрахункові показники ризику.

Стаття 52. Повноваження органів, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, можуть:

1) відвідувати виробничі майданчики та інші місця здійснення господарської діяльності суб'єктів господарювання, на яких здійснюється виробництво та/або використання хімічної продукції, у порядку, встановленому законом;

2) отримувати відповідні документи у паперовій або електронній формі від суб'єкта господарювання, необхідні для здійснення державного нагляду (контролю);

3) складати акти перевірок, приписи про усунення порушень вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією у разі виявлення таких порушень;

4) звертатися до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення до повного усунення порушень вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією роботи підприємств, окремих виробництв, виробничих ділянок, експлуатації будівель, об'єктів, споруд, цехів, ділянок, а також машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, зупинення проведення робіт, виробництва та надання на ринку хімічної продукції, якщо такі порушення створюють загрозу довкіллю та/або життю та здоров'ю людини;

5) проводити перевірку стану планування та готовності до здійснення заходів управління хімічною безпекою та хімічною продукцією;

6) застосовувати адміністративно-господарські санкції за порушення вимог законодавства з управління хімічною безпекою та хімічною продукцією;

7) розглядати відповідно до закону справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням встановлених законодавством вимог щодо забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

8) здійснювати звукозапис, фото- і відеозйомку як допоміжні засоби документування правопорушень у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

9) скликати у встановленому порядку та проводити наради з питань, що належать до їхньої компетенції;

10) отримувати у встановленому порядку від центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання інформацію, необхідну для виконання поставлених завдань.

2. Органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, здійснюють інші повноваження відповідно до законодавства.

Стаття 53. Санкції за порушення вимог законодавства з питань хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Посадові особи органів, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, у разі порушення вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, у тому числі невиконання їх законних вимог, зобов'язані застосовувати санкції, визначені Законом.

2. У разі встановлення порушення законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, що створює загрозу довкіллю і життю та/або здоров'ю людини, посадові особи органів, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, звертаються до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення роботи підприємств, окремих виробництв, виробничих ділянок, агрегатів, експлуатації будівель, споруд, окремих приміщень, виробництва та надання на ринку хімічної продукції у порядку, встановленому [Законом України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

3. За шкоду, завдану юридичним та фізичним особам внаслідок правомірного застосування санкцій, органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, та їх посадові особи відповідальності не несуть.

Стаття 54. Підстави для видачі приписів, розпоряджень чи постанов органами, уповноваженими здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Посадові особи органів, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, у межах своїх повноважень видають відповідно приписи, розпорядження чи постанови у разі:

1) недотримання вимог щодо забезпечення хімічної безпеки, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, нормами і правилами;

2) виробництва і надання на ринку хімічної продукції з порушенням вимог, визначених нормативно-правовими актами, або у разі відсутності даних про відповідність такої продукції вимогам щодо забезпечення хімічної безпеки;

3) невиконання вимог, передбачених законодавчими та іншими нормативно-правовими актами з питань управління хімічною безпекою та хімічною продукцією;

4) порушення правил поведінки з небезпечними хімічними речовинами.

Стаття 55. Підстави для зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, ділянок, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів

1. Підставою для звернення органів, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів є:

1) недотримання вимог щодо забезпечення хімічної безпеки, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, нормами і правилами, що призвело або може призвести до забруднення довкілля, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків;

2) виробництво і надання на ринку хімічної продукції з порушенням вимог, визначених нормативно-правовими актами, або у разі відсутності даних про відповідність такої продукції вимогам щодо забезпечення хімічної безпеки, що призвело або може призвести до забруднення довкілля, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків;

3) недотримання вимог, передбачених законодавчими та іншими нормативно-правовими актами з питань управління хімічною безпекою та хімічною продукцією, що призвело або може призвести до забруднення довкілля, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків;

4) порушення правил поведінки з небезпечними хімічними речовинами, що призвело або може призвести до забруднення довкілля, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків.

2. Повне або часткове зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, виконання робіт, надання послуг здійснюється виключно за рішенням адміністративного суду.

Стаття 56. Здійснення державного ринкового нагляду за хімічною продукцією

1. Державний ринковий нагляд за хімічною продукцією здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" з урахуванням вимог цього Закону.

Стаття 57. Повноваження органів державного ринкового нагляду

1. З метою здійснення державного ринкового нагляду за хімічною продукцією органи державного ринкового нагляду в межах своїх повноважень проводять перевірку щодо:

1) відповідності інформації про небезпеку хімічної продукції та її класифікації небезпечності, а також щодо встановлених правил нанесення інформації про небезпеку хімічної продукції;

2) державної реєстрації хімічних речовин, у тому числі у складі хімічної продукції, яка надається на ринку, відповідно до вимог, встановлених законодавством;

3) характеристик хімічної продукції (виробів) щодо встановлених обмежень використання хімічних речовин або груп хімічних речовин.

2. Органи, уповноважені здійснювати державний ринковий нагляд за хімічною продукцією, здійснюють інші повноваження відповідно до законів України ["Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції"](#), ["Про загальну безпечність нехарчової продукції"](#) та інших законодавчих актів.

Розділ VII. ПЛАНУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття 58. Плани управління хімічною безпекою

1. Плани управління хімічною безпекою розробляються на національному та регіональному рівнях.

2. Національний та регіональні плани управління хімічною безпекою розробляються на основі даних, отриманих в результаті статистичних спостережень, адміністративних даних центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, даних обліку та звітності суб'єктів господарювання, установ, організацій, а також даних Інформаційної системи управління хімічною безпекою.

3. Національний та регіональні плани управління хімічною безпекою оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 59. Національний план управління хімічною безпекою

1. Національний план управління хімічною безпекою розробляється з метою визначення конкретних суспільно-політичних, інституційних, організаційно-технічних, регуляторних, технологічних заходів, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері забезпечення хімічної безпеки, визначення відповідальних виконавців і строків здійснення заходів, джерел і обсягів фінансового забезпечення, засобів контролю за станом здійснення заходів та процедур моніторингу результатів їх впровадження.

2. Національний план управління хімічною безпекою розробляється уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері забезпечення хімічної безпеки та затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Національний план управління хімічною безпекою розробляється на період 10 років.

4. Основними розділами Національного плану управління хімічною безпекою є:

1) результати моніторингу загроз хімічній безпеці;

2) заходи щодо забезпечення безпеки та здоров'я працівників і населення від небезпечного впливу хімічної продукції;

3) заходи щодо забезпечення охорони довкілля від негативного впливу хімічної продукції;

4) заходи щодо забезпечення безпеки перевезення хімічної продукції;

5) заходи щодо підвищення рівня готовності до надзвичайних ситуацій внаслідок хімічних інцидентів та ліквідації наслідків;

6) заходи щодо запобігання вчиненню тероризму із застосуванням хімічної зброї або небезпечних хімічних речовин;

7) заходи щодо виконання вимог, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у сфері забезпечення хімічної безпеки.

5. Національний план управління хімічною безпекою є основою для розроблення регіональних планів управління хімічною безпекою.

6. Оцінка ефективності впровадження Національного плану управління хімічною безпекою проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, кожні два роки.

7. Результати оцінки ефективності виконання Національного плану управління хімічною безпекою оприлюднюються на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

8. Участь громадськості у підготовці Національного плану управління хімічною безпекою здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 60. Регіональні плани управління хімічною безпекою

1. Регіональні плани управління хімічною безпекою розробляються та затверджуються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними державними адміністраціями, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Проекти регіональних планів погоджуються з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки. Регіональний план управління хімічною безпекою охоплює всю

територію відповідної області, міста Києва чи Севастополя, Автономної Республіки Крим.

2. Порядок розроблення та затвердження регіональних планів управління хімічною безпекою затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3. Регіональні плани управління хімічною безпекою розробляються на період 10 років та підлягають перегляду кожні чотири роки з дня набрання ними чинності.

4. Регіональні плани управління хімічною безпекою підлягають оновленню протягом шести місяців після внесення змін до Національного плану управління хімічною безпекою.

5. Цільові показники, встановлені Національним планом управління хімічною безпекою, є обов'язковими для використання в регіональних планах управління хімічною безпекою і можуть бути скореговані лише на підставі достатніх обґрунтувань.

6. Затверджені регіональні плани управління хімічною безпекою є обов'язковою умовою для фінансування з державного і місцевого бюджетів заходів щодо мінімізації загроз хімічній безпеці та контролю ризиків на території відповідної області.

7. Оцінка ефективності впровадження регіональних планів управління хімічною безпекою здійснюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями кожні два роки з дати затвердження.

8. Результати оцінки виконання регіональних планів управління хімічною безпекою оприлюднюються на веб-сайті органу, який проводив таку оцінку.

9. Участь громадськості у підготовці регіональних планів управління хімічною безпекою здійснюється відповідно до законодавства.

Розділ VIII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ХІМІЧНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 61. Фінансування заходів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Фінансування заходів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, благодійних фондів, добровільних внесків громадян України та їх об'єднань, а також з інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 62. Страхування у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Страхування відповідальності суб'єктів господарювання у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюється у встановленому законодавством порядку.

2. Укладення договору страхування відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути завдано довкіллю та/або здоров'ю, життю і майну третіх осіб під час використання небезпечних хімічних речовин, є обов'язковою умовою для отримання дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, та дозволу на використання отруйних хімічних речовин.

3. Кабінет Міністрів України може встановлювати додаткові вимоги до договорів страхування відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути завдано довкіллю та/або життю, здоров'ю і майну третіх осіб під час використання небезпечних хімічних речовин, у тому числі щодо страхових ризиків, які підлягають страхуванню за такими договорами, мінімального розміру страхової суми за такими договорами та строку дії такого договору.

Розділ IX. ОСВІТА, НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ХІМІЧНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 63. Освіта та підготовка фахівців у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Підвищення культури хімічної безпеки населення і професійна підготовка фахівців забезпечуються загальною обов'язковою комплексною освітою та вихованням у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, у тому числі в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, а також підвищенням кваліфікації та перепідготовки працівників.

2. Знання з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією є обов'язковою кваліфікаційною вимогою для всіх посадових осіб, діяльність яких пов'язана з виробництвом, використанням, утилізацією та/або видаленням хімічної продукції.

3. Заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти здійснюють підготовку фахівців у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією з урахуванням суспільних потреб.

Стаття 64. Наукові дослідження у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. В Україні проводяться систематичні комплексні наукові дослідження з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією з

метою розроблення наукових основ їх застосування та забезпечення хімічної безпеки.

2. Координацію та узагальнення результатів зазначених досліджень здійснюють Національна академія наук України та уповноважені органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Стаття 65. Безпечність використання хімічної продукції в освітній, науковій, науково-технічній та інноваційній діяльності

1. Безпечність використання хімічної продукції в освітній, науковій, науково-технічній та інноваційній діяльності забезпечується шляхом:

1) дотримання встановлених правил та нормативів безпеки або інструкцій з безпечного використання;

2) інформування учасників освітнього процесу про ризики використання та небезпечні властивості хімічних речовин та іншої хімічної продукції, яку вони використовують в освітній, науковій, науково-технічній та інноваційній діяльності;

3) забезпечення освітніх, наукових та дослідницьких установ і лабораторій належним обладнанням та устаткуванням;

4) встановлення відповідальності за недотримання вимог безпечного використання хімічної продукції, охорони праці та охорони довкілля під час здійснення освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Стаття 66. Інформаційне забезпечення у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Інформаційне забезпечення у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією уповноважених центральних органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання та громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства здійснюється шляхом використання Інформаційної системи управління хімічною безпекою.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, забезпечує громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства додатковою інформацією про хімічну продукцію, яка надається на ринку, та інструкціями з користування інформаційною системою у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією у зрозумілій для сприйняття громадськістю формі в електронному вигляді.

3. Суб'єкти господарювання забезпечують наступних у ланцюгу постачання користувачів та споживачів хімічної продукції інформацією про небезпеку, яку становить хімічна продукція, та заходи, які необхідно здійснити для

забезпечення її безпечного використання, шляхом надання паспорта безпечності хімічної продукції або інструкції з безпечного використання.

Стаття 67. Доступ громадськості до інформації у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства та їх об'єднання забезпечуються відкритим доступом в електронному вигляді до інформації, яка міститься в Інформаційній системі забезпечення хімічної безпеки та не є інформацією з обмеженим доступом, відповідно до [Закону України](#) "Про доступ до публічної інформації".

Розділ X. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ХІМІЧНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 68. Порухення у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Особи, винні в порушенні вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність за:

1) порушення вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, що призвело або може призвести до забруднення довкілля, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків;

2) виробництво, надання на ринку та використання хімічних речовин, які не пройшли процедуру державної реєстрації, щодо яких не отримано документи дозвільного характеру, передбачені цим Законом, або за недотримання умов, визначених такими документами;

3) порушення порядку імпорту, експорту та транзиту через територію України хімічних речовин та хімічної продукції;

4) невиконання розпоряджень та приписів органів, що здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією;

5) приховування або відмову в наданні інформації про виробництво небезпечних хімічних речовин, їх використання та зберігання, у тому числі про аварійні скиди та викиди;

6) приховування або фальсифікацію інформації про стан території та/або об'єктів, призначених для виробництва хімічної продукції.

2. Законами України може бути встановлено відповідальність також за інші правопорушення у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією.

Стаття 69. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Шкода, завдана внаслідок порушення вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, підлягає компенсації в повному обсязі.

2. Суб'єкти господарювання та громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства зобов'язані відшкодувати збитки, завдані внаслідок порушення ними вимог законодавства у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, у порядку та розмірах, установлених законом.

3. Суб'єкти господарювання та громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства зобов'язані ліквідувати негативні наслідки, завдані довкіллю, за власний рахунок.

Стаття 70. Вирішення спорів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Спори, що виникають у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, вирішуються судом у встановленому законом порядку.

Розділ XI. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА УПРАВЛІННЯ ХІМІЧНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

Стаття 71. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері хімічної безпеки та управління хімічною продукцією

1. Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією відповідно до норм міжнародного права.

2. Міжнародне співробітництво України у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією здійснюється шляхом укладення міжнародних договорів, участі в міжнародних програмах і проектах, міждержавного обміну інформацією та передовим досвідом з метою забезпечення управління хімічною безпекою та хімічною продукцією.

3. У разі якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 72. Виконання зобов'язань, що випливають із членства України в [Роттердамській конвенції про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі](#)

1. Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, що впливають з її членства в [Роттердамській конвенції про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі](#), здійснює національний орган, уповноважений виступати від імені України під час виконання адміністративних функцій, передбачених цією конвенцією.

2. Національний орган уповноважений виступати від імені України під час виконання адміністративних функцій, передбачених [Роттердамською конвенцією про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі](#).

Стаття 73. Виконання зобов'язань, що впливають із членства України у [Стокгольмській конвенції про стійкі органічні забруднювачі](#)

1. Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, що впливають з її членства у [Стокгольмській конвенції про стійкі органічні забруднювачі](#), здійснює національний координаційний центр.

2. Національний координаційний центр розробляє, переглядає та оновлює Національний план виконання [Стокгольмської конвенції про стійкі органічні забруднювачі](#), забезпечує інформування та обмін інформацією в порядку, встановленому зазначеною конвенцією.

3. Заборона та обмеження виробництва і використання, а також імпорту та експорту хімічних речовин, визначених у додатку А та додатку В до [Стокгольмської конвенції про стійкі органічні забруднювачі](#), встановлюються відповідно до [статті 45](#) цього Закону.

4. Хімічні речовини, визначені за результатом оцінки безпечності хімічної речовини відповідно до [статті 25](#) цього Закону як стійкі, біоаккумулятивні та токсичні для довкілля, вважаються особливо небезпечними хімічними речовинами, які становлять неконтрольований ризик для здоров'я людини та/або довкілля, що неможливо контролювати, та виробництво, використання або надання на ринку України яких обмежується відповідно до [статті 45](#) цього Закону.

Стаття 74. Виконання зобов'язань, що впливають із членства України в Мінаматській конвенції про ртуть

1. Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, що впливають з її членства в Мінаматській конвенції про ртуть, здійснює національний координаційний центр.

2. Національний координаційний центр забезпечує інформування та обмін інформацією в порядку, встановленому зазначеною конвенцією.

Стаття 75. Особливості транскордонного перевезення ртуті та її сполук

1. Транскордонне перевезення ртуті та її сполук здійснюється на підставі письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Подання суб'єктом господарювання заяви про отримання (переоформлення, анулювання) письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснюється у паперовій формі або електронному вигляді через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, Інформаційну систему забезпечення хімічної безпеки, а рішення про відмову у видачі (переоформленні, анулюванні) письмової згоди (повідомлення) - виключно в електронній формі. Заяву може подавати особа, уповноважена суб'єктом господарювання.

3. Письмову згоду (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук надає до запланованої дати їх першого перевезення центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, безоплатно протягом 30 робочих днів.

4. Видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

5. Порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Форма документів, що додаються до заяви про отримання письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

7. До заяви на отримання письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук додаються:

1) для експорту ртуті та її сполук:

інформація про необхідну кількість заповнених бланків повідомлення (примірники, призначені для компетентних органів держав імпорту заповнюються мовою, прийнятною для цих держав);

відомості про кількість ртуті та її сполук;

відомості про походження ртуті та її сполук;

відомості про подальше використання ртуті та її сполук у державі імпорту;

відомості про наявність згоди держави імпорту;

відомості про виконання вимог Мінаматської конвенції про ртуть, необхідних для ввезення ртуті, у державі імпорту;

засвідчену належним чином копію контракту між експортером та особою, що відповідає за подальше поводження з ртуттю;

опис шляху перевезення ртуті та її сполук;

інформація про орієнтовний строк транскордонного перевезення;

відомості про страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів;

2) для імпорту ртуті та її сполук:

оригінал повідомлення держави експорту;

відомості про кількість ртуті та її сполук;

відомості про походження ртуті та її сполук;

відомості про подальше використання ртуті у державі імпорту;

відомості про виконання вимог Мінаматської конвенції про ртуть, необхідних для ввезення ртуті, у державі імпорту;

засвідчену належним чином копію контракту між експортером та особою, що відповідає за подальше поводження з ртуттю та її сполуками;

опис шляху перевезення ртуті та її сполук;

інформація про орієнтовний строк транскордонного перевезення;

відомості про страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів.

8. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі (переоформленні) письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук є:

1) виявлення недостовірності даних, зазначених у документах, поданих для видачі письмової згоди (повідомлення);

2) подання не в повному обсязі документів, необхідних для видачі письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук.

9. Строк дії письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук становить три роки.

10. Підставою для переоформлення письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук є:

- 1) зміна в описі шляху транспортування;
- 2) заміна перевізника ртуті та її сполук;
- 3) зміна виду перевезення.

11. Переоформлення письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук здійснюється безоплатно протягом двох робочих днів за заявою, до якої додається письмова згода (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук, яка підлягає переоформленню, та документи, зазначені в частині сьомій цієї статті.

12. Рішення про анулювання письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, на підставах, визначених Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

13. Положення цієї статті не поширюються на:

1) обсяг ртуті та її сполук, які планується використовувати для лабораторних досліджень або як еталон та стандартні зразки складу та властивостей речовин і матеріалів;

2) обсяг ртуті у концентрації менше за 0,1 відсотка за масою ртуті природного походження, присутній у нертутних металах, рудах або корисних копалинах, включаючи вугілля, та продукцію, отриману з них;

3) обсяг ртуті у складі хімічної продукції у концентрації менше за 0,1 відсотка за масою ртуті.

Стаття 76. Загальні обмеження та вимоги до продукції, що містить ртуть

1. Виробництво, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, здійснюються на підставі висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть.

2. Висновок щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, надає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Для отримання висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, суб'єкт господарювання подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, заяву про отримання висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть.

4. Подання суб'єктом господарювання заяви про отримання (переоформлення, анулювання) висновку щодо можливості здійснення

виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, здійснюється у друкованому вигляді або електронній формі через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, Інформаційну систему управління хімічною безпекою, а рішення про відмову у видачі (переоформленні, анулюванні) - виключно в електронній формі. Заяву може подавати особа, уповноважена суб'єктом господарювання.

5. Видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" безоплатно протягом 30 робочих днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, заяви та документів, необхідних для його видачі.

6. Порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Форма документів, що додаються до заяви про отримання висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки.

8. До заяви про отримання висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, додаються:

1) копія зовнішньоекономічного договору або контракту щодо транскордонного перевезення продукції, що містить ртуть;

2) відомості про походження і склад продукції, що містить ртуть, яка є об'єктом транскордонного перевезення;

3) відомості про виробництво продукції, що містить ртуть.

9. Строк дії висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, становить один рік.

10. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі (переоформленні) висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, є:

1) недостовірність відомостей у документах, поданих для видачі висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть;

2) подання документів, необхідних для видачі висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, не в повному обсязі.

11. Рішення про анулювання висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, на підставах, визначених [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

12. Підставою для переоформлення висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, є:

- 1) зміна технології виробництва продукції, що містить ртуть;
- 2) зміна складу продукції, що містить ртуть.

13. Переоформлення висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, здійснюється безоплатно протягом двох робочих днів за заявою, до якої додається письмова згода (повідомлення), яка підлягає переоформленню, та документи, визначені [частиною сьомою](#) цієї статті.

14. Вимоги цієї статті не поширюються на:

1) виробництво, імпорт та експорт продукції, що містить ртуть, необхідної для захисту цивільного населення та використання у військових цілях;

2) використання продукції, що містить ртуть, для проведення досліджень, калібрування приладів як еталонів та стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів;

3) виробництво, імпорт та експорт перемикачів та реле, люмінесцентних ламп з холодним катодом та люмінесцентних ламп із зовнішнім електродом для електронних дисплеїв, засобів вимірювальної техніки у разі відсутності прийнятних безртутних альтернатив для їх заміни;

4) використання продукції, що містить ртуть, у релігійних обрядах;

5) виробництво, імпорт та експорт вакцин, що містять тіомерсал як консервант;

6) продукцію, що містить ртуть, включену до додатка А до Мінаматської конвенції про ртуть.

15. Забороняється включення до складеної продукції, що містить ртуть, виробництво, імпорт та експорт якої заборонені відповідно до цієї статті.

Стаття 77. Загальні вимоги та обмеження для виробничих процесів, у яких використовується ртуть або сполуки ртуті

1. Підлягає обмеженню використання ртуті та її сполук у виробничих процесах із:

- 1) виробництва мономеру вінілхлориду;
- 2) виробництва метилату чи етилату натрію або калію;
- 3) виробництва поліуретану із застосуванням каталізаторів, що містять ртуть.

2. Для обмеження використання ртуті та сполук ртуті у зазначених виробничих процесах вживаються такі заходи:

- 1) сприяння заходам із скорочення чи заборони використання ртуті, отриманої в результаті первинного видобутку ртуті;
- 2) скорочення обсягу викидів та скидів ртуті в довкілля;
- 3) надання підтримки щодо наукових досліджень та розробок у сфері безртутних каталізаторів і процесів.

3. Забороняється використання ртуті або її сполук на об'єктах, введених в експлуатацію після набрання чинності цим Законом, у виробничих процесах, зазначених у частині другій цієї статті, крім виробництва поліуретану із застосуванням каталізаторів, що містять ртуть.

4. Забороняється створення об'єктів, які здійснюють будь-який виробничий процес, у якому використовується ртуть або її сполуки, якщо вони не були введені в експлуатацію до дати набрання чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть.

5. Створення об'єктів, визначених абзацом першим цієї частини, дозволяється лише за умови відсутності безртутних альтернатив, які технічно та економічно можуть бути впроваджені, якщо виробничий процес не завдає значної шкоди довкіллю та здоров'ю людини, що встановлюється за результатами проведення оцінки впливу на довкілля відповідно до Закону.

Стаття 78. Загальні вимоги та обмеження щодо викидів ртуті та її сполук

1. Підлягають обмеженню викиди ртуті та її сполук з таких джерел викидів:

- 1) вугільних електростанцій;
- 2) вугільних промислових котлоагрегатів;
- 3) процесів плавлення та випалу, які використовуються у виробництві кольорових металів (свинцю, цинку, міді, виробленого промисловим способом золота);
- 4) сміттєспалювальних об'єктів;
- 5) об'єктів виробництва цементного клінкеру.

Стаття 79. Загальні вимоги та обмеження щодо скидів ртуті та її сполук

1. Підлягають обмеженню скиди ртуті та її сполук з джерел скидів шляхом:

1) установлення граничних значень скидів;

2) використання найкращих доступних технологій та методів управління для обмеження скидів;

3) вжиття альтернативних заходів щодо скорочення обсягу скидів.

Стаття 80. Вимоги до екологічно безпечного тимчасового зберігання ртуті, крім відходів ртуті

1. Тимчасове зберігання ртуті або сполук ртуті, призначених для використання у спосіб, дозволений Мінаматською конвенцією про ртуть, здійснюється з додержанням санітарних та екологічних норм у спосіб, що забезпечує безпеку для довкілля та здоров'я людини.

Стаття 81. Виконання зобов'язань, що впливають із членства України у Стратегічному підході регулювання хімічних речовин на міжнародному рівні

1. Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, що впливають із її членства у Стратегічному підході до регулювання хімічних речовин на міжнародному рівні, здійснює національний координаційний центр.

2. Національний координаційний центр забезпечує інформування та обмін інформацією у визначеному законом порядку.

Стаття 82. Виконання зобов'язань, що впливають із членства України в Конвенції про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення

1. Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, що впливають із її членства в Конвенції про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення, здійснює національний координаційний центр.

2. Національний координаційний центр забезпечує інформування та обмін інформацією у визначеному законом порядку.

Стаття 83. Єдиний центр із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією

1. Координація діяльності із забезпечення виконання зобов'язань України, що впливають з її членства в міжнародних договорах, які регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, через Єдиний центр із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією.

2. Основними завданнями Єдиного центру із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією, є:

1) підвищення ефективності впровадження міжнародних конвенцій, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

2) забезпечення на національному рівні координації, взаємодії, співробітництва і спільної діяльності в рамках Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням, Роттердамської конвенції про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі, Стокгольмської конвенції про стійкі органічні забруднювачі, Мінаматської конвенції про ртуть, Стратегічного підходу до управління хімічними речовинами на міжнародному рівні;

3) здійснення інформаційної взаємодії та інформаційного обміну із сторонами та секретаріатами міжнародних конвенцій, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

4) забезпечення на національному рівні інформаційного обміну з питань виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

5) аналіз найкращих світових практик управління відходами та хімічною продукцією, підготовка пропозицій щодо їх запровадження в Україні;

6) збір, аналіз та узагальнення матеріалів, підготовлених центральними та місцевими органами виконавчої влади і необхідних для виконання зобов'язань України, що випливають з її членства в міжнародних договорах, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

7) підготовка поточних інформаційно-аналітичних та періодичних звітних матеріалів відповідно до вимог міжнародних конвенцій, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

8) створення інформаційно-аналітичних систем і баз даних, необхідних для виконання зобов'язань України, що випливають з її членства в міжнародних договорах, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

9) організація участі уповноважених представників у заходах, що проводяться в рамках міжнародних конвенцій, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

10) координація впровадження спільних проектів для реалізації положень міжнародних конвенцій, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією;

11) виконання інших функцій, спрямованих на покращення співробітництва з міжнародними організаціями.

3. Центральні та місцеві органи виконавчої влади подають до Єдиного центру із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією, інформаційні матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань.

4. Положення про Єдиний центр із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією, затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Розділ XII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через вісімнадцять місяців з дня набрання чинності цим Законом.

2. Пункти 20 і 21 частини першої статті 9, пункти 12 і 13 частини першої статті 11, пункти 17-20 частини першої статті 12, статті 74-80 цього Закону, пункт 3, підпункти 2 і 3 пункту 5, підпункти 2 і 3 пункту 6, пункти 7 і 8 цього розділу вводяться в дію з дня набрання для України чинності Мінаматською конвенцією про ртуть.

3. До 2024 року скоротити використання ртуті у виробничих процесах, передбачених частиною першою статті 77 цього Закону, в розрахунку на одиницю продукції на 50 відсотків порівняно з обсягом використання у 2010 році.

4. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про охорону навколишнього природного середовища" (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546 із наступними змінами):

у статті 52:

у назві слова "токсичних хімічних речовин та інших препаратів" замінити словами "небезпечних хімічних речовин";

у частині першій слова "токсичних хімічних речовин та інших препаратів" замінити словами "небезпечних хімічних речовин";

у частині другій слова "препаратів і" виключити;

у частині третій слово "препаратах" замінити словами "хімічних речовинах";

частину четверту виключити;

у пункті "й" частини другої статті 68 слово "токсичних" замінити словами "небезпечних хімічних речовин";

2) статтю 24 Закону України "Про Службу безпеки України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст. 382 із наступними змінами) доповнити пунктом 21 такого змісту:

"21) здійснювати попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів технологічного тероризму, запобігання вчиненню терористичних актів з використанням небезпечних хімічних речовин, диверсій у суб'єктів господарювання хімічної промисловості та на об'єктах критичної інфраструктури";

3) пункт "б" частини першої статті 33 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити підпунктом 16 такого змісту:

"16) здійснення заходів у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією відповідно до закону";

4) у статті 2 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483 із наступними змінами):

в абзаці першому частини другої слова "сильнодіючими отруйними речовинами" виключити;

частину третю доповнити абзацом такого змісту:

"Видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, дозволу на використання отруйної хімічної речовини, письмової згоди (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук, висновку щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, рішення про включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до Державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини здійснюються відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про забезпечення хімічної безпеки, управління хімічною безпекою та хімічною продукцією";

5) Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затверджений Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532), доповнити пунктами 159-162 такого змісту:

"159. Дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку	Закон України "Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією"
160. Дозвіл на використання отруйної хімічної речовини	Закон України "Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією"
161. Письмова згода (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук	Закон України "Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією"
162. Висновок щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть	Закон України "Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією";

6) у [пункті 14](#) частини першої статті 7 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158 із наступними змінами) слова "виробництво особливо небезпечних хімічних речовин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України" виключити;

7) [статтю 60](#) Закону України "Про управління відходами" від 20 червня 2022 року № 2320-ІХ доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Координація діяльності із забезпечення виконання зобов'язань України, що впливають з її членства в міжнародних договорах, які регулюють питання щодо поводження з небезпечними хімічними речовинами та відходами, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, через Єдиний центр із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання управління відходами та хімічною продукцією".

5. Установити, що:

1) суб'єкти господарювання у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією зобов'язані подати заяви про отримання документів дозвільного характеру не пізніше ніж через шість місяців з дня введення в дію цього Закону;

[2](#)) первинний видобуток ртуті та дослідно-промислова розробка родовищ ртуті, якщо вони не здійснювалися з дня набрання чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть, забороняються;

[3](#)) продовження видобутку ртуті та дослідно-промислової розробки існуючих родовищ ртуті дозволяється на строк до 15 років з дня набрання

чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

6. Кабінету Міністрів України:

1) протягом вісімнадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом чотирьох років з дня набрання чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть затвердити план заходів з обмеження скидів ртуті та її сполук;

3) протягом 10 років з дня набрання чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть затвердити план заходів для існуючих джерел викидів щодо:

установлення кількісних цільових показників для контролю і скорочення викидів;

установлення граничних значень викидів для контролю і скорочення викидів;

використання найкращих наявних методів та найкращих видів природоохоронної діяльності для обмеження обсягу викидів;

реалізації стратегії обмеження викидів широкого кола забруднювачів, що забезпечить супутні вигоди для обмеження обсягу викидів ртуті та її сполук;

вжиття альтернативних заходів щодо скорочення обсягу викидів.

7. Протягом трьох років з дня набрання чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, визначити відповідні категорії точкових джерел скидів ртуті та її сполук.

8. Протягом п'яти років з дня набрання чинності для України Мінаматською конвенцією про ртуть центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, забезпечити створення та ведення реєстрів викидів і скидів ртуті та її сполук у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Президент України	В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
м. Київ 1 грудня 2022 року № 2804-IX	